

VÄRMLANDS ANOR

2007:3

September 2007 Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

Årgång 24

*Bildcollage från Värmlands Läns Folkhögskola 1875-1876.
Eleven Per Bryntesson från N. Emterud, Eda. Född 1855
Sådan uppgift finns för alla elever i skolans redogörelse.*

VärmlandsAnor

Författarna ansvarar för riktigheten i artiklar. Citera gärna VärmlandsAnor, men glöm inte att ange källa! Eftertryck av texter endast med författarens tillåtelse. Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera insända bidrag.

ISSN 1400-1047

Upplaga 1300 ex, 4 ggr/år

Manusstopp för 2007:4 är 6 november 2007.

Ansvarig utgivare
Bengt Nordstrand, Karlstad

Redaktör
Åke Hörnqvist, Lagmansvägen 10, 663 41 Hammarö
Tel 054-52 54 43 ake.hornqvist@telia.com

Layout
Olle Andersson, Karlstad

Tryck
Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Föreningsfakta

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse.

Föreningens adress
c/o Bengt Nordstrand, Herrgårdsgatan 12, 652 24 Karlstad

Organisationsnummer 873201-6897

Medlemsfrågor
Kontakta Jens-Åke Nilsson: jenske.nilsson@telia.com

Medlemsavgift
Medlemsavgiften är 140 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (2007) till svenskt postgiro **46 96 60-5**.
Medlemmar i Norge betalar 130 norska kronor + porto 60 norska kronor till norskt postgiro **7877.08.16652**

Hemsida
www.genealogi.se/varmland

Föreningens styrelse

Ordförande Bengt Nordstrand,
Herrgårdsgatan 12, 652 24 Karlstad. Tel. 054-18 99 61

Vice ordförande Lars-Gunnar Sander,
Norra Berghaget, 667 32 Forshaga.
Tel. 054-87 27 54 Mobil 070-634 81 87

Sekreterare Gunnar Jonsson,
Älvhagsg. 25, 661 40 Säffle. Tel. 0533-105 59

Kassör Jens-Åke Nilsson,
Strandvägen 13D, 652 17 Karlstad. Tel. 054-56 47 83

Programansvarig K-G Lindgren,
Linnévägen 11, 661 43 Säffle.
Tel. 0533-14124, mobil 070-522 85 49

Utställningsansvarig Hans Olsson,
Virvelgatan 77, 667 32 Forshaga. Tel. 054-87 29 93.

Forskarförteckning Peter Borg,
Ringvägen 1, 660 60 Molkom. Tel. 0553-415 37

Ledamot Rånald Engelbrekt,
Spångbergsvägen 88, 682 32 Filipstad. Tel. 0590-101 81.

Ledamot Liv Hagberg,
Garvaregatan 4, 652 20 Karlstad. Tel. 0730-40 16 73

Ledamot Margareta Modén,
Resedag. 12, 653 45 Karlstad, Tel. 054-56 07 58

INNEHÅLL

- 3 **Vår ordförande har ordet**
Bengt Nordstrand
- 4 **Domböcker**
Lars Gunnar Sander
- 6 **Karlstads stifts herdaminne -
bakgrund och sammanhang**
Carl-Johan Ivarsson
- 8 **Soldaten född i oäkta säng**
Carin Andersson
- 10 **Medaljen i graven**
Lennart Tynander
- 12 **Av Gatersläkt**
Sten Høyendahl
- 20 **Vaktavlösning**
Åke Hörnqvist
- 21 **Bilder från släktforskar dagarna i Halmstad**
- 22 **Orglar och organister i Karlstads stift**
Recension av Carl-Johan Ivarsson
- 23 **Ur andra medlemsblad**
- 24 **Anor sökes**
- 25 **Antavla nr 133**
- 26 **Föreningens utgivning av böcker och register**
- 28 **Höstens program**

Redaktörens ruta

Som du ser har vi ändrat lite i tidningens layout. Vi hoppas att det är till det bättre. Men har vi fel, så ändrar vi oss. I detta nummer går vi också ut med en medlemsenkät för att stämna av medlemmarnas önskemål på föreningens verksamhet, tidningens innehåll mm. Pass på och tyck till!! Varför inte skicka in ett bidrag till VA? Du har säkert någon liten historia att berätta. I det här numret ser du exempel på ett par sådana.

MANUSSTOPP för 2007:4 är 6 november

Ordföranden har ordet

Det här blir en sommarhälsning.

I nästa nummer kan vi berätta från Släktforskar dagarna i Halmstad 24 – 26 augusti.

Nu tänker jag berätta litet om några utflykter jag gjort nu i sommar till Bjurtjärn, där många av min farfars anor bodde.

Jag är medlem i Bjurtjärns hembygdsförening. Där har man lagt ner ett stort arbete på torpinventering. Den 10 juni inbjöds till en vandring längs gamla kyrkstigen från Trätetjärn ner till kyrkan. Ledda av bl.a. Nicke som har god lokalkännedom gick vi en varm sommardag genom skogen och stannade till och fick berättat vid det ena gamla torpstället efter det andra.

Ett av torpen visade sig märkligt nog finnas kvar som en hoprasad timmerhög runt en skorstenspipa. Stället var byggt ca 1870 och har varit obebott sedan 1945. Numera syns annars oftast bara några grundstenar och så växer det typiska blommor som vittnar om att där varit ett torp. Om tio år är det kanske likadant på det här stället.

Nu råkade jag känna till vilka som bott i denna torpstuga. Genom Nättidningen Rötters Anbytarforum har jag fått kontakt med min sjuvärdning Carla, som bor i Alaska. Vi har e-postat och brevväxlat i mer än fyra år nu.

Carlas mormors mor Anna Lovisa emigrerade till Boston 1890 och något senare kom tre övriga överlevande syskon efter. Så det finns inga svenska släktingar efter dessa. Anna Lovisas pappa hade en yngre bror som byggde och bebodde just den här nu förfallna torpstugan i skogarna bakom Åsjöhyttan i Bjurtjärn. Hans sex överlevande barn, reste också till Boston, men två av dem, flickorna, återvände till Bjurtjärn. Den ena var ogift och blev boende i pappans torpstuga, på slutet alldeles ensam, tills hon togs in på ålderdomshem 1945. Den andra var gift med en snickare som byggde ett eget hus inte så långt därifrån.

Snickarens svärdotter lever fortfarande över 90 år gammal. Hennes femton år yngre bror bor fortfarande i trakten. När jag hälsade på honom i våras visade det sig att han hade tagit

vara på två välfyllda kartonger med gamla kort och fotografier efter sin syster. En hel del var från Amerika och adresserade till den ogifta dottern nämnd ovan. Jag satt två timmar vid broderns köksbord och skannade fotografier, som jag sedan har mailat till släktingar i Amerika. Bl.a. fanns det bilder av en 2-åring, som nu är en 70-årig man som bor i Minneapolis. De blev väldigt glada och överraskade över dessa kortfynd. Sista kontakten mellan Amerika och Sverige innan dess var 1968.

Sammanfattning:

Torpinventering, som många hembygdsföreningar ägnar sig åt, är väldigt bra för att ge oss historiska ögon att se geografien med, men också för att ge släktforskarens historia konkreta fysiska referenspunkter. Man måste ha klart för sig att landskapet ständigt förändras, gamla stigar växer igen, kalhyggen blir till ny skog som i sin tur

Torpinventering är ett bra område för samverkan mellan släktforskarna och hembygdsrörelsen. I vårt planerade program för hösten ingår torpinventering på mötena i Arkivcentrum den 13 resp. 20 september.

En annan lärdom är: Ta vara på gamla fotografier och se till att dokumentera vilka korten föreställer. Alltför många kort ligger anonyma och riskerar att skatta åt förgängelsen.

En tredje lärdom: Slå vakt om anbytarforum som en öppen mötesplats. Här har massor med människor med släktskaps- eller intresse gemenskap kunnat finna varandra och utbyta kunskaper och synpunkter.

Bengt Nordstrand

GF/DIS

ett spännande samarbete

Genealogiska Föreningens vacklande ekonomi har medfört att verksamheten gått på sparlåga under de senaste åren.

Det formaliserade samarbete, som nu etablerats med DIS, bådär gott för oss släktforskare. GF får nu via DIS medlemstidning Diskulogen tillgång till en informationskanal med 25.000 släktforskare.

Men viktigare ändå, är att DIS har ett mycket stort datorkunnande och en stabil ekonomi samt en mycket påtaglig ambition att digitalisera GF's omfattande samlingar och göra dem tillgängliga via resp. förenings medlemsidor på Internet.

Domböcker

Av Lars-Gunnar Sander

Redaktören har bett mig skriva något om domböcker. Ämnet är så omfattande att det gott och väl skulle kunna fylla en hel bok. Men här finns det bara plats för lite allmänna tankar och tips. En bra introduktion till domboksforskning får man i *Släktforska steg för steg* av Per Clemensson och Kjell Andersson. Kapitlet om domstolsarkiv innehåller alla basfakta som släktforskaren bör känna till i ämnet och därför redogör jag inte för dessa här utan hänvisar till nämnda bok. Samma författare har också skrivit mer utförligt om domstolsarkiven med många exempel i boken *Hembygdsforska steg för steg*.

För ordningens skull bör det inledningsvis påpekas att domboken är en del av domstolsarkivet som även innehåller andra handlingar såsom lagfarter, bouppreckningar, förmyndarskap mm. Men gränsdragningen är flytande. Särskilt i äldre domböcker finner man även de sistnämnda protokollen intagna, dock inte bouppreckningar.

Våra äldre domböcker innehåller ett enastående rikt material av stort

intresse för släktforskningen. Där får vi lära känna den miljö i vilken våra förfäder levde.

Kyrkböckernas torra uppgifter om namn och årtal kan kompletteras med livfulla skildringar av personernas vardagsliv. Det är nämligen en omfattande del av befolkningen som haft med rättsväsendet att göra. Jag vågar påstå att det bara är i undantagsfall som man inte träffar på en anfader i äldre domböcker.

Inte minst har detta att göra med att man stämde varandra för rena småsaker som exempelvis skällsord. Har man tur kanske t o m vederbörande beskrivs till utseende och klädsel. Protokollen återger ofta ordagrant vad käranden, svaranden och vittnen sagt inför rätten. Mellan raderna kan man läsa om personen ifråga var en arrogant figur eller en tystlåten och stillsam medborgare.

Här avslöjas också vilka som söp mer än lovligt, vilka som notoriskt återkom i krog- och marknadsslagsmål och vilka som hade kronisk dålig ekonomi. Men det är huvudsakligen civilmål som avhandlades inför domstolarna. De rena brottmålen var relativt få. Och mer sällan träffar man

på dödsdomar som med tiden blev allt färre. Brottmål av mera allvarligt slag avhandlades vanligtvis vid så kallade urtima ting. Annars sammanträdde häradsrätten tre gånger om året: vinterting, sommaring och höstting. Rådhusrätten däremot sammanträdde varje vecka.

Det är väl framför allt i arvstvister och förmyndarprotokoll som man upptäcker släktskap som inte framgått av kyrkböckerna. Har man tur kan man i enstaka fall finna en hel antavla som täcker flera generationer! Men även i andra mål finns uppgifter om släktskap undanstuckna här och där i bisatser.

Ansökan om burskap behandlades av städernas rådhusrätter. I sådana mål kan man finna varifrån en borgare inflyttat till staden och även var han var född. Uppgifter som kanske saknas i kyrkböckerna. Motsatsen till ansökan om burskap kan sägas vara ansökan om bördsbrev. I ett sådant mål kan man få veta vart en gosse eller ung man ämnade flytta för att bli lärling i något hantverk.

Att söka efter en viss person i ett kyrkoarkiv är förhållandevis enkelt. Kyrkböckerna är ju egentligen i sig

Domboksregister för Värmland

Härad	Upphovsman	Titel
Fryksdals	Almqvist, Gunnar	Sammandrag av Fryksdals härads domböcker 1602-1750, band I-IV
Färnebo	Åberg, Kjell o Myhl, Sven	Register till Färnebo härads domböcker 1638-1690
Gillbergs	Föreningen Tingshuset i Häljebol	Ort- och personregister till Gillbergs härads domböcker 1602-1858
	Magnell, Kjell	Domboksavskrifter med register 1600-1699
Grums	Granholt, Bernhard	Namnregister till 1796 års domböcker
	Magnell, Kjell	Domboksavskrifter med register 1603-1652
Jösse	Magnell, Kjell	Domboksavskrifter med register 1600-1699
Nordmarks	Albinsson, Gun	Domboksavskrifter 1668-1860 (vissa år saknas)
	Wideland, Bror	Domboksavskrifter
Näs	Föreningen Tingshuset i Häljebol	Ort- och personregister till Näs härads domböcker 1619-1858
Älvdals	Björk, Jan-Erik	Sammandrag av Älvdals härads domböcker 1600-1649
	Bäckvall, Lars	Domboksavskrifter 1667-1850
Ölme	Löf, Lars Em	Ölme härads dombok 1629-1650 jämte andra handlingar
Bergstingsrätten	Åberg, Kjell	Register till Värmlands bergstingsrätter 1657-1690

själva utformade som register. Den grundläggande systemlösningen är genial och enkel. En nutida it-konsult skulle knappast komma på något bättre!

Med domböckerna förhåller det sig emellertid på ett annat sätt. Protokollen är upptagna i kronologisk ordning, men det är i stort sett allt. Visserligen finns vanligtvis saköreslängderna i slutet av varje ting, men dessa upptar endast personer som ådömts böter. I vissa fall, och där är Värmland faktiskt lyckligt lottat, har flitiga släktforskare upprättat register men även avskrifter och regist.

Domböckerna är mikrofilmade från äldsta tid fram till 1860. Mikroporten går att låna eller köpa från SVAR. De finns även fritt tillgängliga i forskarsalen på Värmlandsarkiv.

I vilken häradsrätts dombok skall jag söka en person? I första hand är det naturligtvis på hemorten jag får söka honom. Men om han begått brott i ett eller flera andra härader så finns han i detta eller dessa häraders rättegångsprotokoll. Eller också kan han ha stämt en person bosatt i ett annat härad och då finns målet i den häradsrätten.

Till vilket härad hörde gården eller byn där min anfader bodde? I uppslagsböcker och på kartor är detta lätt att konstatera. Men det finns undantag som inte alltid framgår av dessa käl-

lor. En socken kunde nämligen vara delad mellan två häradsrätter. Det kan också hända att en hel socken förs över från en häradsrätt till en annan.

I övrigt är sökandet i domböckerna efter en viss person eller en viss släkt ett synnerligen tidsödande arbete beroende på källmaterialets enorma storlek. Totalt räknar man med att de svenska domböckerna omfattar cirka 7, 3 miljoner sidor!

Ett exempel ur högen är Marks härad i Dalsland vars dombok för åren 1750-1810 omfattar 80 000 sidor. Alltför få släktforskare har tid och ork att läsa igenom dessa väldiga sviter av rättegångsprotokoll. De flesta ger väl upp vid blotta tanken och det är synd.

Ger man sig dock i kast med en dombok så vill jag rekommendera att man gör någon slags notering om varje mål. Efter att ha plöjt igenom åtskilliga hundra sidor så kanske du finner en uppgift om att en anfader var bror till X - något du tidigare inte känt till. Du erinrar dig då att du läst något synnerligen intressant om X där bland annat hans härstamning nämndes, men var i domboken stod det? Den här situationen är mycket förarglig att hamna i. Men har du gjort ett register så undgår du detta dilemma.

Bäst är naturligtvis om man kan göra ett fullständigt namn- och ortregister till en dombok och ge ut detta till nytta och glädje för andra släktforskare, men detta är ett enormt arbete och i så fall får man nog lägga all annan släktforskning på hyllan.

Är inte handstilen i domböckerna svårläst, undrar många. Här skall man inte tro att en dombok från senare tid alltid är mer lätläst än en äldre. Själv har jag stött på en mycket lätläst dombok från 1600-talet medan samma domstols protokoll från 1800-talet var extremt svårtydda. Under långa perioder förde annars samma notarie protokollen och ganska snart lär man sig hans krumelurer och förkortningar.

Kurser i släktforskning

Intensiv grundkurs

Lär dig släktforskningens grunder för att kunna arbeta vidare på egen hand eller för att gå våra fortsättningskurser.

Start: To 18-24 okt 13.00-16.15

Hans Olsson 795:-

Läsa gamla handstilar

Lär dig läsa – tyda – och tolka gamla handstilar.

Start: Må 15 okt 17.00-19.30

5 ggr

Anette Carlsson och Peter Olausson 595:-

Släktforska på dator

Lär dig hantera Sveriges vanligaste släktforskarprogram, Disgen. Data och släktforskarprogram krävs.

Start: To 25 okt 16.00-18.30

4 ggr

övr. kursdgr 8/11, 15/11 och 22/1

Gunno Andersson 795:-

Anmälan och information:

054-10 21 40

www.medborgarskolan.se

Slutligen skall nämnas att 1734 års lag är en god hjälp vid läsning och tolkning av texten i de gamla domböckerna. Faksimileupplagan finns att köpa från Sveriges Släktforskarförbund.

Medium	Värmlandsarkiv
böcker	X
CD	
databas	
mikrokort	X
bok	
mikrokort	X
mikrokort	X
bok	X
bok	
databas	
bok	
mikrokort	X
bok	
CD	

Karlstads stifts herdaminne – bakgrund och sammanhang

Av Carl-Johan Ivarsson

Söndagen den 10 juni ägde präst- och diakonvigning rum i Karlstads domkyrka. I samband med denna gudstjänst kunde förre domprosten Harry Nyberg överlämna det första exemplaret av *Karlstads stifts herdaminne del VI* till biskop Esbjörn Hagberg. I och med detta har Karlstad som det första stiftet ett komplett herdaminne från äldsta tid till år 1999.

Det innebar också att ett arbete som pågått under en lång period nu är avslutat. Eftersom herdaminnen är av största intresse för släktforskare kan det här vara lämpligt att göra en skildring av dess bakgrund och sammanhang.

Vad är ett herdaminne?

Ett herdaminne är en biografisk-historisk matrikel över präster i ett stift. Begreppet ”herdaminne” uppkom när Nils Aurelius år 1785 lät utge ett prästbiografiskt verk för Strängnäs stift. ”Herdaminne” missförstås ofta som ”herdaminnen” men är istället ett kollektivt begrepp, kopplat till stiftet.

I regel ges genealogiska och biografiska hårddata men oftast också en kortare eller längre minnesteckning över varje präst. Fram till mitten av 1900-talen var prästerna (med vissa undantag) starkt kopplade till sina födelse- och vigningsstift.

En pionjär för all slags stiftshistorisk forskning inom Svenska kyrkan är Andreas Rhyzelius, född 1677 i Od i Västergötland, 1720 domprost i Linköping och från 1743 till sin död 1761 biskop i Linköpings stift. Hans ambitioner visste inte av några gränser. Han ville för hela landet kartlägga ”varje pastorats och kyrkas historia och i en stiftsvis uppgjord svenska kyrkans universalatrikel förtälja

Första exemplaret av herdaminnen överlämnas av Harry Nyberg (med ryggen mot kameran) till biskop Esbjörn Hagberg.

alla prästers öden ända från de missionerande munkarnas tid”¹.

Detta väldiga forskningsprojekt resulterade i att han utforskade Linköpings stift samt sitt födelsestift Skara och det därifrån avsöndrade Karlstads stift. 1738 översände han till prästerskapet och domkapitlet i Karlstad handskriften *Wermelandia Ecclesiastica & Literata*.

Verkets största betydelse fick det enligt Anders Edestam genom att stimulera personhistorikern och genealogen Fredrik Fryxell (död 1805) till en fortsättning. Fryxell var hävdatecknaren Anders Fryxells farfars bror och en tidig variant på våra dagars släktforskare. Sin forskning kunde han helt ägna sig åt efter att vid 55 års ålder ha fått pension från sin befattning som kamrer vid Trollhätte slussverk.

Hans handskrift *Wermelandia Ecclesiastica* kan enligt Edestam kallas för ”det första verkliga herdaminnen för Karlstads stift och säkerligen i

sitt slag utan motstycke i den tidens Sverige”.

Fryxell är ovärderlig även för senare tiders forskning genom att han kunnat använda sig av Karlstads domkapitels arkiv, som sedan blev mycket hårt åtgånget vid Karlstads brand 1865. På Fryxells grund gav kyrkoherden i Färgelanda Johan Hammarin åren 1846-1848 *Karlstads stifts herdaminne* i tre delar.

Hammarins herdaminne blev tidigt slutsålt och det framfördes önskemål om en komplettering fram till 1900-talet. Domprosten C. V. Bromander fick 1917 i uppdrag av prästmötet att komplettera Hammarin fram till sin egen tid. Bromander var en idog forskare med personhistorisk och genealogisk inriktning. Under sitt långa liv publicerade han en mängd artiklar i stiftshistoriska ämnen, framför allt i *Karlstads stifts julbok*.

Vid sidan av sina ordinarie arbetsuppgifter lyckades han sammanföra en stor mängd material

om 1800- och 1900-talens präster men någon utgivning blev aldrig av.

Sällskapet bildas

Stiftshistoriska sällskapet i Karlstad grundades den 18 april 1955. Vid sammanträdet antogs stadgar, där sällskapets uppgift fastställdes ”att dels väcka, dels samordna intresset för studiet av person- och kyrkohistoria inom Karlstads stift och dess församlingar samt att såväl ekonomiskt som ideellt och praktiskt understödja sådant studium”.

Till prästmötet 1959 inlämnades en motion, undertecknad av biskop Gert Borgenstierna och komminister Gösta Rudéus. Där beskrevs herdaminnets hela förhistoria från Rhyzelius via Fryxell till Hammarin och de försök som gjorts under 1900-talet att skapa ett nytt eller åtminstone uppdaterat herdaminne. 1954 hade läroverksadjunkten Anders Edestam åtagit sig uppgiften att skapa ett modernt herdaminne. De beräkningar som görs i motionen: fem band, första bandet 1965 är förvånansvärt exakta. Herdaminnet antogs omfatta ca 2500 trycksidor, vilket i verkligheten blev ca 1900 förutom registerdelen. Med del VI är vi nu uppe i 2500 sidor. Motionärerna diskuterade också om man skulle utse en särskild kommitté för verket och hur finansieringen skulle lösas.

Rudéus och Borgenstierna föreslog prästmötet att Anders Edestam nu skulle ges uppdrag att utarbeta ett nytt herdaminne för Karlstads stift, och att Stiftshistoriska sällskapet skulle ges uppdraget att vara huvudman för herdaminnet istället för en särskild kommitté. Prästmötet biföll förslaget. Så fick Stiftshistoriska sällskapet ett stort uppdrag att förvalta.

Anders Edestam gav en arbetsrapport från herdaminnesforskningen vid varje årsmöte under de följande åren. Edestam rapporterade till styrelsen, att han under 1962 vistats 50 dagar vid Landsarkivet i Göteborg för sina

forskningar, och tilldelades detta år ett forskningsbidrag på 1200 kronor – vilket måste sägas vara en ganska oansenlig årslön! Bidraget beräknades som 20 kronor per dag samt 100 kronor i reseersättning.

Edestams utgivning

Den första delen som utgavs var del II, Domprostern samt Älvdals och Visnums kontrakt. Mottagandet av herdaminnet blev positivt. I *Kyrkohistorisk årsskrift* 1965 skrev Carl Henrik Martling en anmälan. Han hade önskat att domprosterna redovisats i sitt församlingssammanhang men omdömet är mycket positivt: ”Vederhäftighet och noggrannhet är utmärkande för Edestams herdaminne, biografierna är belysande och karakteristikerna kännetecknas av en framgångsrik strävan till objektivitet, som låter nyanserna komma till synes i de mångskiftande prästöden, som ett herdaminne alltid rymmer.”

De senare herdaminnesutgåvorna fick även de ett mycket positivt bemötande. Anders Edestam arbetade i rask takt och de kommande banden utkom 1967 (del III: Nyeds, Fryksdals och Jösse kontrakt), 1970 (del IV: Nordmarks, Gillbergs och Nors kontrakt) samt 1973 (del V: Dalslandskontrakten). Den sista i serien var del I: biskopar, domkapitel samt obefordrade präster, utgiven 1975. Ett flertal biskopsbiografier samt en domprostbiografi skrevs av andra författare, men Anders Edestams insats kan knappast överbetonas! Under 10 års tid lyckades han fullborda ett högkvalitativt standardverk, där ingen möda lämnats ospard för att t. ex. få fram genealogiska uppgifter om prästbarn. Edestam har inte lyckats varje gång men hans mödor resulterade bland annat i ett högst förtjänt hedersdoktorat vid Göteborgs universitet. Denna utgivningsperiod avslutades med ett personregister över alla namn i del I-V, tryckt 1976.

Nyberg efter Edestam

Anders Edestam avled 1977, och hans efterträdare i stiftshistoriska sällskapets styrelse blev 1978 den nyutträdde stiftspedagogen Harry Nyberg, som doktorerat och blivit docent på en avhandling i ämnet kyrkohistoria om den värmländske biskopen i Västerås Nils Lövgren.

Harry Nyberg föreläser vid VSF's årsmöte 2002. Foto: Carl-Johan Ivarsson

Harry Nyberg, som 1982 blivit domprost, blev följande år även ordförande i stiftshistoriska sällskapet. Vid denna tid börjar tanken väckas på att fortlöpande komplettera herdaminnet. 1985 rapporterades att en arkivarbetare skulle kunna anställas för ändamålet. En person fick uppdraget att arbeta med herdaminnet men arbetet avstannade snart, och återspeglas åter i protokollen först 1993, då man beslutade sig för att undersöka möjligheterna att få arbetslös arkivpersonal sysselsatt med projektet.

Beslut om komplettering

I januari 1995 aktualiserades åter uppdateringen av Edestams herdaminne. Docent Ragnar Norrman, som arbetar med Uppsala stifts herdaminne, lämnade synpunkter på hur en komplettering skulle kunna genomföras. Han ansåg att kompletteringen bör göras som en ren uppföljning av Edestams arbete. De numreringar och avgränsningar som Edestam gjorde borde bibehållas. Prästerna placeras in pastoratsvis. Gunnilla Johansson rekommenderades av

arbetsförmedlingen för uppgiften. Vid ett styrelsemöte den 20 februari 1995 fattades beslut om kompletteringen av herdaminnet. Gunilla Johansson anställdes och fick sin arbetsplats i församlingshuset i Karlstad. Hon fick 1996 också uppdraget att vara sällskapetets sekreterare.

Lars Bondeson anställdes fr. o. m. 1 juli 1999 för herdaminnets räkning. Gunilla Johansson arbetade med herdaminnet t. o. m. år 2000 då insamlingen av persondata var avslutad. Detta år tillsattes en arbetsgrupp för att skriva biografier bestående av Jarl Eltenius, Henrik Flemberg, Thorgny Larsson Lantz, Gunnar Edström, Stig Löwenspets och Harry Nyberg. Vid sin pensionering från domprosttjänsten 2001 fick Harry Nyberg tid till att vara herdaminnets redaktör. Sedan dess har arbetet pågått mer eller mindre kontinuerligt. Harry Nyberg står som huvudförfattare till del VI som omfattar perioden 1960-1999.

De senaste åren har inneburit stora förändringar i församlings-, pastorats- och kontraktsindelningen i Svenska kyrkan. I Karlstads stift finns nu t. ex. 8 istället för 12 kontrakt. I del VI har dock den äldre indelningen följts.

Äntligen klart!

Efter en lång väntan så kunde Citytryck leverera böckerna i början av juni 2007 och överlämnandet till biskop Esbjörn ägde alltså rum den 10 juni i domkyrkan. Här skall inte herdaminnet recenseras eftersom skrivaren av dessa rader under det sista året varit intensivt delaktig i projektet med korrekturläsning och redigering. Några reflektioner kan dock göras. Karlstads stift har inte varit självförsörjande på präster utan mottagit prästkandidater från andra håll: i början av 1900-talet framför allt från Göteborgs och Skara stift, senare från Norge och kring millennieskiftet från både Danmark och Tyskland – förutom från hela Sverige.

Efter att det s.k. stiftsbandet numera är nästan helt upplöst så flyttar präster kring mellan stiftet. Här har persondata följts upp endast t. o. m. sista tjänstgöringen i Karlstads stift. Ett särskilt kapitel ägnas åt de präster för finskspråkiga som varit verksamma i stiftet men som i vissa fall sedan flyttat tillbaka till Finland, liksom åt de som prästvigs för tjänst inom Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen (EFS). Ett av det nya herdaminnets uttalade syften är att stiftets präster skall få en kännedom om Karlstads

stifts historia och struktur. Det handlar självfallet också om en dokumentation för framtida forskningsbehov.

Viljan bland prästerna att bidra med upplysningar om sig själva har varierat väsentligt. Vi kan bara konstatera att vissa snabbt och villigt har gett korrekta upplysningar om sig själva, medan andra varit slarviga och glömt bort var och när man tjänstgjort eller t. o. m. den egna födelsehemorten. Ytterligare några har obstruerat och vägrat att ge upplysningar. Då har stiftets arkiv och folkbokföringen fått stå till tjänst.

I del VI ges grundläggande upplysningar om äktenskap och barn med i jämförelse med Edestam förkortad form. Skilsmässor bland präster var ytterst sällsynt vid tiden för Edestams utgivning kring 1970 men har nu blivit vanliga även bland präster.

I och med utgivningen av del VI så lär det dröja länge än innan någon ger sig i kast med en fortsättning – om någonsin. Vi som på olika sätt varit delaktiga lämnar verket till den intresserade allmänheten med hopp om att herdaminnet blir använt och brukat.

¹ Biskop A. O. Rhyzelii Anteckningar om sitt lefverne i urval utgifna av Josef Helander, Uppsala 1901, sid. XIV

Soldaten som var född i oäkta säng

Av Carin Andersson

När man släktforskar är det alltid någon eller några av anorna man speciellt fäster sig vid. I mitt fall har jag bl. a. en soldat i Ny socken, Jösse härads som jag inte kunde finna föräldrarna på. Hade jag bara haft mer erfarenhet hade det inte varit något problem, men är man nybörjare så är man.

Soldaten hette Gustaf (Gösta) Svensson med tillnamnet ”Dahlkarl” och var enligt husförhörslängden född

1741 i St.Kil eller ”Kiln” som socknen kallades förr. När jag letade i St.Kils födelsebok för det året fann jag ingen Gustaf med far ”Sven”. Jag sökte även i Kila och Köla men med samma resultat, ingen Gustaf.

Detta var 1992 när jag började och jag var så ivrig, eftersom jag har både farmors och mormorsfars anor i Värmland så hoppade jag mellan Fryksdalen och i huvudsak Ny. Men min Gustaf kunde jag inte släppa utan

plockade fram honom emellanåt för att se om det gick att komma vidare. Det jag hade på honom var att han var född i Kiln 1741, gift 5/10 1763 i Ny med pigan Ingerd Larsdotter i Dalen, Ny. Hon var född 1734 i Kyrkebol, Ny och dotter till korpralen Lars Berg och Stina Moffat. De flyttade på 1740-talet till Dalen, Ny, sannolikt när han fick avsked från Adelsfanan. Detta är något som jag inte har någon vetskap om.

När Gustaf dog 8/2 1801 i Dalen,

Ny finns antecknat att han var född av oäkta säng, men inte var eller föräldrarnas namn. Vid giftermålet kom han från ett ställe som hette Sjöbotten i Ny men inte heller det gav någon ledtråd. Det är en lucka i hfl. för Ny mellan åren 1750-1772 och det fanns inget i Sjöbotten som tydde på föräldrar för Gustaf.

För några år sedan fick jag kontakt med en dam i Arvika som heter Gerd Frisk, jag hade haft ute en efterlysning på Gustaf i VärmlandsAnor och hon hade sparat den. Gerd hade inte själv släktforskat utan det var hennes man som forskat fram hennes anor. Bl.a. hade hon Gustafs hustrus kusin, Britta Lena Örneberg som anmoder och som Gerd fäst sig speciellt vid. Det visade sig vara ett lyckokast för mig! Gerd hade fångslats av Britta Lenas levnadshistoria som nog kan kallas ovanligt och därför satt ihop en liten berättelse om hennes liv och nu erbjöd Gerd mig för ett par år sedan att få låna den.

Britta Lena Örneberg föddes 1714 på säteriet Norserud, Ny av föräldrarna Axel Örneberg och hans hustru Anna Margareta Moffat, kallad i dagligt tal "Anna Greta". Britta Lena var deras första barn, de hade gift sig 4/1 1713 i Ny. Vid 15 års ålder 9/3 1729 giftes Britta Lena bort med David Niklas Perner och de bosatte sig i St.Kil och en gård som hette S.Vålsäter. Där fick de tre barn, Robert, Anna Elisabeth och Margareta.

År 1740 11/10 fick Britta Lena en u.ä. son med den avlägsne släktingen Sven Kjellgren(Kjellgren) från Jonsbol, Nedre Ullerud och man kan förstå vilken skandal detta var. Jag har försökt läsa tingsprotokollet från vt. 1741 Kils härad men inte lyckats, handstilen är för svårtydd för mig. Men jag kan i alla fall se att det rör sig om denna otrohet, namnen på parterna nämns och något om domkapitlet i Karlstad. Skilsmässa blev det, oklart när och antagligen flyttade Britta Lena hem till Norse-

rud och föräldrarna med i alla fall de bägge döttrarna och sannolikt den u.ä. sonen som enligt födelseboken döptes till Gustavus. Helt säker är jag inte. Gerd säger i sin berättelse att Gustaf togs omhand av sin fars släkt, men hon vet inte heller hur det verkligen var. Varken Britta Lena eller hennes barn återfinns på Norserud i hfl mellan 1741 – 1747.

31/5 1747 gifte Britta Lena om sig med drängen Jon Andersson från Myre, Ny och då befann sig Britta Lena på Norserud enligt vigselboken. I augusti samma år fick de sitt första barn, Anders och då bodde de i Myre. 1751 vid det andra barnets födelse bodde de på torpet Sjöbotten, som låg under Norserud, och nu när jag läste det lade sig alla pusselbitar på plats. Där hade jag min Gustaf Svensson som när han gifte sig kom från Sjöbotten, som var född i oäkta säng och som var född i Kiln. Det enda som inte stämde var det angivna födelseåret i hfl nämligen 1741, men det är inte första gången det står fel födelseår i dessa.

När Britta Lena dog 1777 i rödsot som då grasserade, står det i dödboken om henne att hon var lagligt skild från David Perner för begången otrohet samt att hon haft tre barn i sitt första gifte, tre i det andra giftet och ett oäkta och att alla levde. Det tyder på att även den utomäktenskaplige Gustavus var bekant med familjen. I de kyrkliga räkenskaperna för Ny och år 1758 då Britta Lenas dotter Anna Elisabeth, gift med bokhållaren Per(Petter) Öberg, Norserud döpte sitt barn finns drängen Gustaf Svensson i Norserud med bland dopvittnena tillsammans med morfadern Axel Örneberg och sin mor Britta Lena i Sjöbotten och halvsystern Margareta Perner i Norserud.

År 1763 i februari bötar Gustaf Svensson i Sjöbotten 4 rd. till kyrkan för otidigt sängelag. Hans blivande hustru Ingerd Larsdotter i Dalen hade den 10/12 1762 fått en u.ä. dotter som

döptes till Britta. Som far angavs en Gösta Simonsson eller Svensson, det är lite ottydligt vilket det ska vara. Sannolikt var det Gustaf Svensson som var fadern. Denna dottern verkar tas om hand av Ingreds syster Ebba Larsdotter som också var ett av dopvittnena.

Hade jag haft mer erfarenhet hade jag kanske inte behövt vänta i över tio år på att finna Gustafs föräldrar för då hade jag givetvis också sökt på åren före och efter 1741 i födelseböckerna för St.Kil och förhoppningsvis kopplat ihop Gustavus med min Gustaf Svensson.

Gustafs far och hans föräldrar kanske också ska nämnas med några ord. Fadern nämns som drängen Sven Kjellgren i tingsprotokollet från vt 1741 och Kils härad. Han var född 14/11 1718 i Jonsbol, Nedre Ullerud, hans föräldrar var Erik Kjellgren, kapten för allmogen och skogvaktare i Fryksdals härad fram till slutet av 1730-talet. Han nämns många gånger i Fryksdals härads domböcker (1701-1740,sammandragen av Gunnar Almqvist) Erik Kjellgren var gift sedan 6/4 1711 N. Ullerud med Catharina Laurentin, född 1686 . Hennes mor, Anna Margareta Blanckenfjell var släkt med Britta Lenas farmor, Catharina Blanckenfjell, gift med Carl Örneberg.

Sven Kjellgren gifte sig 1747 i N. Ullerud med Kerstin Månsdotter från Uved i samma socken. Han var då soldat. I hfl. för N.Ullerud 1750-1760 var familjen bosatt i Jonsbol. De hade fått dottern Karin och sonen Erik. Vid Sven finns en liten anteckning som jag tyder till "död". Tyvärr har jag inte närmare undersökt detta.

Med denna lilla historia vill jag bara säga att man ska inte ge upp hoppet om man träffar på en ana med okända föräldrar. När man minst anar det, finner man lösningen på problemet. Nu har jag bara ett problem till. Nämligen vilka var föräldrarna till Erik Kjellgren.....?

Medaljen i graven

Av Lennart Tynander

Året är 1992.

Kyrkvaktmäste Göran Bengtsson gräver en grav på kyrkogården vid Östra Ämterviks kyrka. Det skall bli ännu en gravsättning i en familjegrav från mitten av 50-talet. Bengtsson gör det noggrant, han vet de exakta måtten som det skall vara, längd, bredd och djup. Ordentligt måste det bli, även i botten.

När han står därnere, och just är färdig ser han en liten jordbit som ligger fel. Han petar till den med spadens spets och då ser han att det blänker till. Han blir nyfiken, böjer ser ner och tar upp det blänkande platta föremålet i handen.

Det är en medalj i silver. Ca 4 cm i diameter och graverad på båda sidorna.

Där står på den ena sidan: ”Af Kungliga Patriotiska Sällskapet åt Nils Nilsson för långvarig trogen tjänst”

På andra sidan är det en bild på en ung Oscar II i profil och ingraverat ”Oscar II Sveriges och Norges Konung.”

Det var en överraskning att hitta detta i graven och Bengtsson undrar hur den hade kommit dit. Och den låg ju fritt i jorden och inte inuti någon kista. Efter litet funderande bestämmer han sig för att ta med medaljen till pastorsexpeditionen. En tid senare kontaktar han Kungliga Patriotiska Sällskapet i Stockholm för att ta reda på vem denne Nils Nilsson var i Östra Ämtervik. Och varför han hade fått medaljen.

Kontakten med Sällskapet gav dock inget resultat. De kunde varken säga när medaljen delats ut eller vem denne Nils Nilsson var.

Bengtsson visste nu inte vad han skulle göra men lät medaljen ligga kvar i kassaskåpet. Han förstod att det måste ha varit från en mycket gammal gravsättning, gravplatserna återanvänds ju efter en viss tid.

- Får jag inte reda på något mera så får jag väl sätta tillbaka den i jorden igen. På samma ställe där jag fann den, tänkte han.

Och där låg nu medaljen i kassaskåpet och väntade på att få sin förklaring. År efter år, och Bengtsson glömde nästan bort dess existens.

Året är 2006. Jag har börjat att undersöka litet om mina förfäder. Min mormor var född år 1880 på Herrgården Gårdsjö Bruk i Östra Ämtervik. Mormors föräldrar var tjänstefolk på gården och jag har funnit många intressanta uppgifter om dem och deras familj.

Jag visste nu genom kyrkböckerna att mormors mor dog år 1900 och mormors far år 1904. De begravdes på Östra Ämterviks kyrkogård, men jag visste inte var deras gravar fanns.

Jag ville nu veta mer så jag kontaktade Göran Bengtsson, kyrkvaktmästaren, för att genom honom och gravböckerna kanske få besked. Jag ringer upp honom – en för övrigt mycket trevlig person som är full av

Östra Ämterviks kyrka

berättelser från gamla tider. Jag ger honom alla data jag har. Namnen, begravningsåren mm.

Det går bara några dagar, så ringer Bengtsson upp mig.

- Jag har något jag måste berätta för dig säger han upphetsat.

- Jag kunde enkelt ta reda på var dessa personer var begravda. Jag gick ut på kyrkogården för att mäta upp var det var. De är begravda på två olika ställen, som det var brukligt på den tiden för fattigtfolk som inte hade några familjegravar.

- När jag stegade upp och kom till gravplatsen för din mormors far så var det som om håret reste sig på huvudet på mig fortsatte Bengtsson

- Men det var ju här jag hittade

Nils Nilsson, kusk på Gårdsjö Bruk

medaljen, sa jag till mig själv. Jag gick in på expeditionen och kontrollerade namnet. Jo, det stämde – Nils Nilsson stod det på medaljen och det var ju namnet som du gav mig på din mormors far.

Det måste ha varit hans medalj, eller hur avslutade han.

- Jo säger jag. Jag vet att han arbetade som dräng på Gårdsjö Bruk och att han även var kusk där. Jag har en bild på honom sittande i kuskuniform. Så det måste vara rätt. Han fick säkert medaljen av Brukspatron Chöler som då var ägare till Gårdsjö Bruk.

Vi blev båda mycket glada över fyndet och bestämde att vi skulle träffas snarast.

Historien om medaljen avslutades några veckor senare när jag tillsammans med min äldste son och hans barn besökte Göran Bengtsson vid Östra Ämterviks kyrka och kyrkogård. Vi besökte platserna där mina förfäder var begravda.

Det var en speciell känsla för oss alla att hålla medaljen i handen, på denna plats, och på så sätt knyta ihop Nils Nilsson med hans dotterdotters barnbarn. Fyra generationer och över ett hundra års tidsrymd. Med medaljen som hade legat nära nittio år i jorden tills den kom tillbaka till släkten igen. Enligt Bengtsson hade den troligen lagts ovanpå kistan vid gravsättningen, och det var tur att den var av silver. Om den varit av guld hade den nog fått ett annat öde.

Som ett stort tack till Bengtson lämnade vi en kopia på bilden av Nils Nilsson, stolt uppsträckt i sin kuskuniform. Med många blanka knappar.

Medlemsenkät 2007

Under de senaste åren har möjligheterna att släktforska kraftigt förändrats genom det stora utbudet av forskningsmöjligheter via Internet, databaser på CD osv.

Denna stora förändring har gjort att vi i styrelsen börjat fundera på hur detta påverkar vår verksamhet och då främst vilka frågor som föreningen skall arbeta med i framtiden.

Ägnar vi oss verkligen åt de saker som våra medlemmar vill att vi skall göra

Styrelsen har därför beslutat att genomföra en enkät för att få en uppfattning om vad våra medlemmar tycker är viktigt i vår framtida inriktning och verksamhet

Med detta nr av VärmlandsAnor bifogas därför en enkät som vi hoppas att Du noggrant läser igenom och besvarar.

Ditt svar kan lämnas
via föreningens hemsida
via post till Jens-Åke Nilsson, Strandvägen 13 D, 652 17 Karlstad
eller i föreningens postlådan i pausrummet på Arkivcentrum, Karlstad.

Vi behöver ha ditt svar senast den 1 oktober 2007

Och, minsann, man kan på bilden tydligt se medaljen hängande på hans uniform.

Kungliga Patriotiska Sällskapet
Grundat 1766 och kunglig stadfästelse år 1772, utfärdad av Gustav III.
Delar sedan 1802 ut medaljer och förtjänstecken till både offentligt och privat anställda.

Tipsruta

När du arbetar i Genline med GFF (Genline Family Finder) kan du med CTRL-C kopiera källinformation för visad sida och sedan med CTRL-V klistra in detta på lämpligt ställe i ditt släktforskningsprogram.

Ex.:
694.8.22900, [Älvsborg]
Långared, AI.3, Husförhör,
1783 - 1798, 0-0, Bild 6 av
101

Av gatersläkt

Den eldste slekten fra Gaterud i Svanskog

av Sten Høyendahl

Folk i Svanskog som har levd en stund snakker gjerne om *gatersläkt* eller *gateresläkt* når de omtaler folk fra Gaterud i skogstraktene ved Väster-Svan. Av gatersläkt var da også Wilhelmina Svensson som ble født 12. oktober 1877 i Gaterud. Hennes far, Sven August Johannesson, nedstammet i sjette generasjon fra Sven Andersson og Anna Nilsson. Disse kan spores tilbake i Gaterud helt fra 1716, og er stamfedre til den eldste kjente gatersläkta.

Mina som ung pike, fotografert i Kristiania i slutten av 1890-årene.

Over grensen

Wilhelminas far døde da hun var bare to år gammel, og enken Johanna Nilsson giftet seg på nytt. Tyve år gammel reiste Wilhelmina og venninnen Kristina til Kråkstad sogn i Akershus, tre mil sør for Kristiania (Oslo), for å søke tjeneste. Her møtte hun den ett år yngre Kristian Olsen fra nabosognet Hobøl i Smålenene (Østfold), og de ble forlovet. Hun hadde arvet en part på 1/48 i Gaterud som hun i desember 1898 solgte til moren og stefaren for 450 kroner. Sammen med Kristian var hun hjemme i Gaterud for å undertegne skjøtet. At hun i sitt eget foreldrehjem undertegnet seg Mina Svensen, viser at hun allerede da hadde bestemt seg for å bosette seg i Norge. De giftet seg i 1899, og bodde først på plassen Sandvollen under Stenerud i Kråkstad som dagarbeidere. Kort etter ble de husmannsfolk (torpare) på Bekkerenna under Ambjørnrud, også i

Kråkstad. Her fikk de det første barnet i februar 1900, og blant fadderne var Minas halvsøster Thea Lindström som da tjente på Stenerud. Thea flyttet snart til Kristiania og ble kokkepik på et sentrumshotell i Øvre Slottsgate 5, der det arbeidet flere jenter fra Värmland. Svenske arbeidstakere i den norske hovedstadens hotell- og restaurantverden er ikke noe nytt fenomen!

Kristian og Mina flyttet i 1907 til en ny husmannsplass, Nedre Holshytta under gården Hol i Hobøl. Fylkesgrensen til Akershus gikk rett bak uthusene. I løpet av atten år fikk de elleve barn, og syv nådde voksen alder. Mange fattige hjem var på den tiden sterkt preget av alkoholisme, men Kristian var nærmest avholdsmann og kjent som en dugelig arbeidskar. Sognepresten i Hobøl har ved alle barnas konfirmasjoner anmerket at det var meget gode forhold i hjemmet.

Vi har sett at Mina så tidlig som i 1898 hadde fornyet sitt navn. Selv når hun sendte brev hjem til Gaterud, skrev hun på norsk. Også svensk talespråk la hun av seg tidlig, og det var ikke uten grunn. Til det norske østlandsområdet hadde det i mange år kommet arbeidsfolk fra Sverige, i stor grad fra Värmland og Dalsland. Bygdefolk har ofte sett skjevt til innflyttere, og det var nok også en del sterke følelser på norsk side i forbindelse med unionsoppløsningen i 1905. Mina har selv fortalt barna at hun ble mobbet fordi hun var svensk, og at hun derfor skaffet seg aviser for å lære seg norsk raskest mulig. For en värmlänning var det nok likevel ikke så lett å skjule sin opprinnelse, og hun klarte ikke å legge av seg uttrykk som låda og skor. Så sent som i 1920-årene passet barna seg vel for å fortelle skolekameratene at moren var svensk.

Mina ble ikke gammel. Hun døde sommeren 1923, bare 45 år gammel, og ble begravet ved Hobøl kirke. Året etter hadde Kristian klart å spare sammen nok til å kunne kjøpe den lille gården Rakelstad i Hobøl. Mina opplevde således aldri å få sitte på sin egen gård. Det norske husmannsvesenet var inne i sin siste fase, og ble opphevet i 1928. Mina og Kristian har over 80 etterkommere, så godt som samtlige bosatt i Østfold, Akershus og Oslo. Av hennes fem halvsøsken emigrerte søsteren Thea til USA, en broren Johan til Norge, og to brødre døde i ung alder. Bare yngstebroren Helmer ble igjen i Gaterud.

Gaterud i eldre tider

Gaterud er i 1540 nevnt som ett av fem hemman på Dalboredden, som hørte til landskapet Dal i Älvsborgs län. En del av Dalboredden tilhørte Svanskog prestegjeld allerede fra 1500-tallet, men lå administrativt til Mo socken og Tössbo härad i Älvsborgs län. De øvrige gårdene i Svanskog hørte til Gillbergs härad i Värmlands län. Opp gjennom årene ble det gjort mange forsøk på administrativ sammenslutning, men det skulle beboerne på Dalboredden ha seg frabedt: de hørte hjemme på Dal. Likevel endte det med at området i 1891 overført til Gillbergs härad og dermed innlemmet i Värmlands län.

Hvis vi går fram til midten av 1600-tallet, finner vi Erik Nilsson i Gaterud i rotelengdene for 1649 og 1653. Per Torkelsson var i 1673 en av brukerne i Gaterud, den gang et helgårdshemman (mantal 1). Han var bror av nemndemannen Anders Torkelsson i Källtegen og åpenbart sønn av Torkel Nilsson i Källtegen. En rotelengd fra 1675 oppgir Olof Claesson, Per Torkelsson og Märten dalbo som brukere her. Gaterud er ikke nevnt blant de hemman som i mars 1679 under Gyldenløvefeiden ble nedbrent av norske tropper, men det kan ha sin forklaring. Av en dombokinnførsel året etter framgår at Gaterud hadde ligget øde i tre år ”för des ringe och Swage ägor till åker och Engh, ingen Skogh till gårdzens reparation”. Ingen ville slå seg ned her med mindre skattene ble senket, og senere ble det da også et trefjerdingshemman (mt $\frac{3}{4}$). I 1694 solgte Per Torkelsson en av de tre fjerdingene i Gaterud til Anders Andersson i Krakstad. Per giftet seg i 1702 med Britta Olsdotter og flyttet til Lilla Fjällane.

En Olof døde i Gaterud i 1695, 40 år gammel. Den gamle oppsitteren Olof Claesson bodde her i 1696, trolig Olof i Gaterud, ”en årlig man”, som døde i 1702. Lars Nilsson var oppsitter her i 1696 og året etter. I 1696 ble Elin Olsdotter i Gaterud, åpenbart en enke, gift med den langt yngre Anders Hansson i Hedane. Begge døde i februar 1719 i Gaterud, angitt 100 og 62 år gamle. Både Hans Esbjörnsson og Karin Olsdotter bodde her da de ble viet i 1700, og de fikk også sønnen Anders her i 1703, men senere hører vi ikke mer til dem.

I det hele tatt er det noe konturløst over de brukerne vi møter i Gaterud fram mot 1700-tallet. Flere av dem får vi aldri helt tak på, hvor de kom fra og hvilke slektsrelasjoner de hadde. Grunnen til dette var selvsagt at hemmanet ble regnet som dårlig på åker og eng, et sted man ikke oppholdt seg lenge om man kunne få bedre jord andre steder.

Sven Andersson og Anna Nilsdotter

Sven Andersson og Anna Nilsdotter ble viet nyttårsdag 1712 i Svanskog, og morgengaven var på 30 lodd sølv. Sven bodde da i Bäckén og var trolig dreng der, mens Anna var datter av Nils Olsson og Rangela Andersdotter i Svensheden nordvest for Gaterud. Om Sven og Anna flyttet til Gaterud umiddelbart vet vi ikke, men de bodde der i mars 1716 da de bar datteren Ingrid til dåpen. I likhet med de fleste andre foreldre ble de i kirkeboken betegnet som ærlige og kristelige. En av fadderne var drengen Matts i Kölen i Laxarby, om dette nå kan tyde på slekt utenfor sognet. Kirkebøkene for Svanskog er nokså ufullstendige i denne perioden, og det kan ikke utelukkes at Sven og Anna hadde fått ett eller to barn før 1716 som døde i spedalder. ”Et Barn från Sven i gatterud” døde i september 1721, to og et halvt år gammelt.

Sven døde allerede høsten 1724, 50 år gammel, og i så fall må han ha vært 37 år gammel ved vielsen. Aldersangivelsene var på denne tiden svært omtrentlige, og han kan nok ha vært noe yngre enn dette. Sønnen Anders ble født i mai 1725, etter farens død. Vielser fra denne tiden står ikke i kirkebøkene for Svanskog, men Anna må kort etter ha giftet seg med Jöns Tolfsson. I 1729 var Jöns i Gaterud fadder for en datter av Johan Nilsson i Gaterud. Johan var Anna Nilsdotters bror, som senere overtok hele Svensheden.

Myndighetene var utover 1700-tallet svært nøye med at skogbesiktelse skulle skje i forkant av tømmerhogst, og til vintertinget 1737 hadde skogvokteren Helge Broström innstevnet samtlige oppsittere i Gaterud: Anders Nilsson Hjort, Jöns Tolfsson, Sven Jonsson, Bryngel Germundsson og Nils Nilsson. Også Anders Andersson i Krakstad, sønnen Erik og Lars Andersson i Lilla Fjällane måtte møte. Det var blitt hogd 26 tylfter sagtømmer på deres eiendeler uten forutgående besiktelse. Bøndene hadde på sin side anklaget Nils Segolsson i Högstaka og Didrik Jonsson i Rök i Sillerud for å ha hogd dette på deres grunn, 20 tylfter i Krakstads skog og 6 tylfter i Gateruds skog. Nils Segolsson forsvarte seg med at han hadde fått lov til å hogge av gamle Anders i Krakstad, som selv hadde påvist delet i skogen mellom Krakstad og Gaterud. Anders bekreftet at han hadde gitt Nils Segolsson lov til dette, men dersom besiktelse ble foretatt. Nils hevdet nå at Anders hadde vist ham feil delemerker. Gaterudbøndene sa seg fornøyde dersom de fikk beholde tømmeret som var felt på deres eiendom, og ville i så fall la saken mot Nils og Didrik falle. De ble deretter frifunnet, mens Nils og Didrik ble dømt til å bøte hele 100 riksdaler hver samt 16 daler for overhogst.

Anna Nilsson og Jöns Tolfsson eide 3/8 i Gaterud, halve trefjerdingshemmanet. Dordi Nilsson, Annas søster, var gift med Sven Jonsson som i 1737 fikk besittelsesrett på livstid for 1/8 av Anna og Jöns, ettersom hun hadde betalt 30 riksdaler til dødsboet etter faren Nils i Svensheden. Anna arvet selv 1/5 i Svensheden, og broren Johan Nilsson kjøpte samtidig sine tre søstres likelydende andeler for 20 daler hver. I desember 1739 giftet datteren Anna Svensdotter seg med Nils Jonsson, og de tok over driften. Jöns Tolfsson og Anna Nilsson døde med fire dagers mellomrom i nødsåret 1742, 54 og 56 år gamle. De eide 3/8 i Gaterud, halve gården, men noen transaksjoner kan ikke sees av dombøkene, og eiendomsforholdene er uklare. Det kan bety at gården var ervervet ved arv, men dombokserien for Tössbo härad er ikke uten lakuner. Anders Andersson i Krakstad eide i sin tid betydelige parter i Gaterud, men Sven Andersson var ikke blant hans arvinger, og de var neppe i slekt.

Sven Andersson, født ca 1674, død 1724

Anna Nilsson, født ca 1686, død 1742

Barn:

1. Anders Svensson, født 1725, død 1780, Skeppenäs/
Gaterud
g. Maria Svensdotter, født ca 1734
2. Ingrid Svensdotter, født 1716, død som barn
3. Anna Svensdotter, født 1722, død 1761
g. Nils Jonsson, født ca 1710, død 1788,
Gaterud
4. barn, født ca 1719, død 1721

Anna Nilsson, g2 Jöns Tolfsson, født ca 1688,

død 1742

Ingen barn.

Nils Jonsson og Anna Svensdotter

Vi vet ikke noe om Nils Jonssons herkomst, men i juni 1739 var han dreng i Gaterud da han sto fadder for et barn i Fjällane. I slutten av året giftet han seg med Anna Svensdotter. Helt uten midler kan han ikke ha vært, ettersom morgengaven besto av 30 lodd sølv. I 1746 ble han enig med svogeren Anders Svensson i Skeppenäs om fordelingen av halve Gaterud. Bror arvet dobbelt så mye som søster, og Anders fikk en fjerding og Nils en åttendedel. Parten til Dordi Nilsson utgjorde halve Anders' eiendom, og Nils påtok seg derfor å betale alle kostnader dersom Dordi og hennes mann Sven Jonsson skulle falle bort. Sven Jonsson krevde i 1759 betaling for alle forbedringer han hadde gjort på denne parten. Han fikk ikke medhold av retten, som mente at Sven og Dordi bare hadde rett til å bruke parten i sin livstid. De kom senere til Norra Fjällane. Rundt 1761 flyttet den gamle

Sven Andersson og hans hustru Ingrid til Anders Svenssons bruk i Gaterud, og flere kan nok ha antatt at disse var hans foreldre - og dermed også Anna Svensdotters. Dette er ikke riktig. Sven og Ingrid kom fra Ed på värmlands-siden av Svanskog.

Anna Svensdotter døde i januar 1761 i hissige feber. To måneder senere døde den sekstenårige datteren Britta og den to måneder gamle sønnen Sven av samme årsak. Legen J. A. Darelius hadde året før skrevet at hissige feber, "brännsjuka", oftest begynte med frysninger som etter noen dager gikk over til feber med stadig hodepine, tørste, matthet og minsket matlyst. Når feberen steg, kunne den syke bli rammet av ørske (yrsel) og søvnløshet.

Nils giftet seg kort etter med enken Ingrid Andersdotter. Hun bodde da i Gaterud, men hadde neppe vært gift med noen bruker her. I 1770 kjøpte Nils 1/16 i Gaterud av Anders Knutsson i Sillebotten i Sillerud for 300 riksdaler. Sønnen Anders Nilsson giftet seg året etter med Maria Thomasdotter fra Bäckén, og overtok et annet bruk i Gaterud. Av husforhørs lengden fra 1784 ser vi at Nils leste svært dårlig i bok og behersket Luthers katekisme og forklaringen dårlig. I tillegg hadde han svake begreper. Høsten 1788 døde han "af ålderdoms krämpor". Sønnene Anders og Jonas var da i live, og enken Ingrid bodde i 1790 fortsatt i Gaterud. Det er en lakune i husforhørs lengdene på denne tiden, og Ingrid var borte da disse i 1796 tok til igjen, men hun kan sees ikke oppført i dødslistene for Svanskog.

Nils Jonsson, født ca 1710, død 1788

Anna Svensdotter, født 1722, død 1761

Barn:

1. Anders Nilsson, født 1751, død 1834, Gaterud
g. Maria Thomasdotter, født ca 1751, død 1823
2. Jonas Nilsson, født 1755, død 1827, Gaterud
g. Malin Jansdotter, født 1752, død 1812
3. Sven Nilsson, født 1760, død 1761
4. Britta Nilsson, født 1744, død 1761
5. Marit Nilsson, født 1748, død som barn

Nils Jonsson, g2 Ingrid Andersdotter, født ca 1724,
levde 1790

Barn:

1. Olof Nilsson, født 1764, død 1773

Jonas Nilsson og Malin Jansdotter

Malin Jansdotter var datter av Jan Eriksson og Marit Andersdotter i Näs, og i begynnelsen av 1770-årene tjente hun i Gaterud hos Nils Jonsson. I 1778 ble hun gift med hans yngste sønn Jonas, og fikk sine 30 lodd sølv i

morgengave. Allerede da hadde de nok overtatt driften, men gamle Nils sto til sin død som bruker i navnet. Både Jonas og Malin leste bra i bok, men hadde etter prestens mening svake begreper.

Malin Jansdotter døde i 1812 av "Sjukdom Colik", og umiddelbart etter fordelte Jonas sin jord mellom de to sønnene. De to døtrene var gift og bodde i Gaterud, men eldstedatteren Anna satt dårlig i det. Hennes ektemann Anders Jonasson ble i 1821 kalt fattighjon, som han også var da han fem år senere døde av lungesott. Anna satt etter dette med en ørliten part på 5/192 i gården, og døde selv i 1828 av lungesott. Lungesotten tok livet også av den 34-årige søsteren Britta to år senere. Lungesott var et noe ubestemt begrep, men ofte dreide det seg om lungetuberkulose.

Husforhørslengdene fra 1807 gir opplysninger om størrelsen av bøndernes jordparter med ajourføring av endringer. I 1807 satt Jonas Nilsson med 5/32 i Gaterud, mens broren Anders' bruk utgjorde 6/32. Deres morbror Anders Svensson, som var avgått ved døden i 1780, hadde to barn som i 1807 eide parter i Gaterud: sønnen Anders 3/32 og datteren Ingrid, gift med Jan Andersson, også 3/32. Barnebarna til Sven Andersson og Anna Nilsdotter brukte nå hele 17/32, mer enn to tredjedeler av trefjerdingshemmanet, mens to innflyttere satt med de resterende 7/32. Etter 1760 hadde Sven og Annas barn hatt eiendomsrett til mer enn halve Gaterud.

Anders Nilsson Hjort og Olof Andersson bodde i Gaterud i mange år på 1700-tallet, men ingen av barna deres slo seg ned her. Det gjorde derimot flere av barna og barnebarna til Erik Andersson fra Mo socken, som fra 1807 brukte 1/8. Først med Erik Andersson og hans etterkommere kan man snakke om en ny gatersläkt, men Sven og Annas barnebarn hadde røtter i Gaterud som strakte seg mer enn nitti år lenger tilbake i tid.

Jonas Nilsson, født 1755, død 1827

Malin Jansdotter, født 1752, død 1812

Barn:

1. Anders Jonasson, født 1781, død 1858, Gaterud
 - g1 Maria Olsdotter, født 1794, død 1829
 - g2 Sara Larsdotter, født 1791, død 1863
2. Jan Jonasson, født 1784, død ca 1810, Gaterud
3. Sven Jonasson, født 1787, død 1835, Gaterud
 - g1 Ingrid Larsdotter, født 1786, død 1831
 - g2 Märta Larsdotter, født 1787, død 1842
4. Nils Jonasson, født 1790, død 1791

5. Anna Jonasdotter, født 1778, død 1828

g. Anders Jonasson, født 1771, død 1826,
Kätterud i Svanskog/Gaterud

6. Britta Jonasdotter, født 1795, død 1830

g. Anders Jansson, født 1803, død 1880,
Gaterud

Sven Jonasson og Ingrid Larsdotter

Sven Jonasson ble tredje juledag 1812 viet til piken Ingrid Larsdotter i Tveta kirke, og morgengaven besto av 20 lodd uforgylt sølv. Ingrid var datter av Lars Månsson og Cathrina Nilsdotter i Vickersrud i Tveta. Sven hadde vært dreng på Högsågen i 1811 og senere hos Olle Pa-gander i Ödebyn. Sammen med broren Anders drev han bruket i Gaterud de første årene, og fra rundt 1820 alene. Senere avga han en del til broren. Aldri har den eldste gatersläkta eid så mye her som i 1820-årene da de satt med hele 19/32, mens Erik Andersson eide 1/8 og Erik Hansson i Bäckén 1/32.

Ingrid Larsdotter døde høsten 1831 av lungesott, bare 44 år gammel. Broren Anders Larsson i Vickersrud møtte straks opp for å ivareta de fem umyndige barnas tarv. Ingrids eierpart i Gaterud utgjorde 1/24 og ble taksert til drøye 367 riksdaler. Videre var det en hoppe til 14 daler og et føll, en "vinter unge" til 12 daler, kuene Framsa og Kransa, nok ei gammel ku og en kalv, fem gamle sauer, to ungsauer og to "ungbässar", tilsammen verdt drøye 56 daler. Ingrids gangklær besto av en "blå kålth" til to daler, en kartuns kledning til 24 skilling, to ulltøyskjortler, en hvit bomullskledning, en kamelotstrøye, ett rutete sjal, ett "blangarns lenty" og ett hvitt forkle. Boet gikk i pluss med brutto 525 riksdaler og gjeld på bare 42 daler, det meste til svogeren Anders Jansson i Gaterud. Sven forsikret om at "Intett det Ringaste af det upgifna Boett är undandöljtt eller utelemnatt". Han giftet seg igjen i 1834 med enken Märta Larsdotter fra Bodane, men året etter tok lungesotten også ham. Sommeren 1836 ble det holdt laga skifte i Gaterud, og barna står da oppført med 1/8 i gården.

Sven Jonasson, født 1787, død 1835

Ingrid Larsdotter, født 1786, død 1831

Barn:

1. Johannes Svensson, født 1814, død 1877, Gaterud
 - g. Anna Maria Nilsdotter, født 1817, død 1895
2. Lars Svensson, født 1816, død 1880, Säviken,
Laxarby/Gaterud
 - g. Maria Olsdotter, født 1826
3. Nils Svensson, født 1821, død 1848, Gaterud
4. Anders Svensson, født 1827, død 1902,
Gaterud/Röstegen, Svanskog
 - g. Annika Nilsdotter, født 1826, død 1906

5. Jan Svensson, født 1830, død 1831
6. Märta Svensdotter, født 1819, død 1820
7. Anna Svensdotter, født 1824
 - g. Anders Nilsson, født 1821, død 1895, Gaterud/Kölen, Laxarby

Sven Jonasson, g2 Märta Larsdotter, født 1787, død 1842
Ingen barn.

Johannes Svensson og Anna Maria Nilsson

Eldstesønnen Johannes Svensson hadde i 1835 tatt tjeneste i Krakstad, og året etter hos Anders Nilsson i Gårdsjö i Laxarby. Det var neppe noen behagelig arbeidsplass ettersom den hjemmeværende svigersønnen Anders Andersson var straffet for tyveri og beryktet for drukkenskap. Johannes traff her Anna Maria Nilsson som tjente hos Enar Enarsson. Hennes foreldre, avdøde Nils Halvardsson og Kajsa Bryngelsdotter, var utfattige folk på Butorpet i Bodane. Anna Maria skal ha vært født 25. mars 1817 i Laxarby, men står ikke oppført i kirkeboken.

I 1838 flyttet Anna Maria til Fröskog, men kom året etter tilbake til Laxarby i tjeneste hos Nils Larsson i Sävik. Det var vel ikke så tilfeldig at hun søkte seg til Sävik, ettersom Johannes da var dreng der. Gårdsjö og Sävik ligger like ved grensen mot Svanskog, langt vekk fra bygdesenteret i Laxarby, og hadde utstrakt samkvem med de nærmeste gårdene i Svanskog og Sillerud. I 1840 flyttet Johannes tilbake til Gaterud for å drive farens bruk med den yngre broren Lars som dreng. I 1841 tok også Anna Maria tjeneste hos Johannes, og året etter ble de gift i Svanskog kirke.

I midten av 1840-årene drev de to brødrene bruket sammen. Den tredje broren, Nils Svensson, trolovet seg med Lisa Andersdotter, men døde allerede vinteren 1848, og sønnen Nils ble født to måneder senere og oppkalt etter faren. Lars flyttet kort etter til Sävik. Nytt laga skifte ble holdt i 1850. Johannes drev en stund sammen med svogeren Anders Nilsson, og senere med yngstebroren Anders som i 1856 flyttet til Laxarby. Gaterud var nå blitt oppdelt i svært mange bruk. Etter flere transaksjoner satt Johannes fra 1860 med bare 1/36, mens den hjemvendte broren Lars eide 1/24 samt tilleggsjord på 1/44. Den klart største jordeieren var Anders Jansson som satt med en fjerding, tilsvarende tredjedelen av Gaterud. Han var dattersønn av gamle Anders Svensson og tilhørte dermed den eldste gatersläkta.

To av Johannes' søsken, broren Anders og søsteren Anna, giftet seg med søsken av Anna Maria Nilsson. Med 1800-tallets sosiale normer er det ikke lett å forstå hvorfor tre søsken fra en selveierfamilie i Gaterud skulle gifte seg med tre foreldreløse søsken fra et utfattig torp langt inne på skogen i Bodane. Kanskje kan det ha bunnet i en fjern slektsforbindelse. Anna Marias mor var fra Dalen i Laxarby, mens Johannes gjennom farmoren Malin Jansdotter hadde slektsbånd til det nærliggende Lindheden. Dalen og Lindheden ligger ved länsgrensen ved Dalssjön rett overfor Röstegen i Svanskog, og beboerne der synes å ha vært inngiftet i sterk grad.

Johannes døde i 1877, og den vesle jordparten ble verdsatt til 800 kroner. Husdyrbesetningen ble taksert til 336 kroner og besto av ei 22 år gammel merr til 150 kroner, kuene Vithuva, Kolla og Stjärna til henholdsvis 60, 55 og 45 kroner, en kvigekalv, en sau med og to uten lam. Johannes hadde flere blå vadmelsfrakker, den mest kostbare til 10 kroner. Av bøker fantes en "psalm å Evangelii bok gamle" verdsatt til 33 öre og en "dito försonings Lära" til 12 öre. Gjeld fantes ikke i boet, som beløp seg til 1343 kroner.

Johannes Svensson, født 1814, død 1877
Anna Maria Nilsson, født 1817, død 1895
Barn:

1. Sven August Johannesson, født 1846, død 1880, Gaterud
 - g. Johanna Nilsson, født 1853, død 1926
2. Anna Kajsa Johannesson, født 1843, død 1926
 - g. Aron Johannesson Svan, født 1848, død 1903, Gaterud

Sven August Johannesson og Johanna Nilsson

Sven August Johannesson var nitten år gammel blitt tiltalt og advart av kirkerådet for "hemgang", brudd på husfreden, en typisk ungdomsforsøkelse. Han hadde valgt å arbeide hjemme på gården, og giftet seg annen juledag 1875 med Johanna Nilsson fra Bäck. Opprinnelig var hun fra Sillingebyn i Långserud, men morens familie var fra Bäck rett nord for Gaterud. Faren Nils Andersson var død allerede i 1855, bare 30 år gammel, og moren Maria Svensdotter hadde giftet seg med Anders Nilsson i Bäck. I begynnelsen av 1870-årene hadde Johanna tjent i Bäck hos morens foreldre, Sven Jonasson og Lena Olsdotter. Høsten 1877 ble datteren Wilhelmina født. I 1878 inngikk Sven August og søsteren Anna Kajsa en avtale med moren, som fikk "för del sin dagliga Säng med dertill hörande sängkläder jemte en ko och ett får". Istedenfor tjenestelønn skulle Sven August ha den eldgamle merra, ei ku, en kalv

og alt kjørerredskap og snekkerredskap, mens Anna Kajsa skulle få 80 kroner. Løsøret skulle fordeles likt. Sven August kjøpte samtidig søsterens halvdel i gården for 600 kroner, og påtok seg å forsørge moren til hennes død ”och äfven ombesörja henes begrafning”.

Men alt går ikke som man planlegger her i verden. Sven August døde allerede våren 1880 av lungebetennelse, ennå ikke 34 år gammel, og ansvaret for gamle Anna Maria ble overført til søsteren og hennes mann Aron Johannesson i Intaka litt lenger opp i veien. Husdyrbesetningen var skrumpet inn til ei ku, en tyr og en kalv, verdt 49 kroner. Boet omfattet fullt smedutstyr med blåsebelg, stedje, slegge, hammere og tenger, og røper at Sven hadde drevet som smed. Netto utgjorde boet 643 kroner, mens en auksjon over løsøret før jul innbrakte 362 kroner. Det mest verdifulle objektet var ei ku som gikk for 35 kroner, men den var det enken Johanna selv som fikk tilslaget på. Den avdøde ”Dufvel Råck”, som må ha vært av ytterst god kvalitet, gikk for 22 kroner.

Johanna og hennes barn. Mina øverst till venstre. Fotografiet er att rundt 1892.

Johanna giftet seg på nytt i 1881 med Anders Petter Andersson Lindström fra Kila, feltjeger nr 47 ved livkompaniet. De fikk fire barn, men våren 1890 reiste Anders i likhet med mange andre til Amerika og ble der i flere år. Et fotografi han sendte hjem er tatt i Escanaba, Michigan. Etter hjemkomsten ble yngstesønnen Helmer født i 1898, samme år som de kjøpte Minas part i hemmanet. Med Mina forsvant en av de siste av den eldste gatersläkta, som hun stammet fra gjennom sin avdøde far.

Johanna var svært netthendt og kjent for sine broderier. Hun hadde mørk sangstemme, og var med i Svanskogs første kirkekor som tenor under klokker Skogströms ledelse. Hun var en livsglad person, men også svært bevisst

Anders Lindström, fotografert i Michigan i 1890-årene.

og myndig, ikke minst overfor ektemannen Anders. I oktober 1926 døde hun, 73 år gammel. Anders skrev da til Norge og ville at en av døtrene til Mina skulle komme til Gaterud og stelle for ham, men det ble ikke noe av. Anders var sengeliggende sine siste år og døde i april 1935.

Helmer Lindström har berettet at hovedbygningen opprinnelig lå på østre siden av bygaten, og at den i 1818 ble flyttet over til vestsiden. Den ble revet i 1911 og erstattet av en større bygning på samme plass. Bygningen er dessverre ikke blitt vedlikeholdt, og er i dag rivningsmoden.

Sven August Johannesson, født 1846, død 1880

Johanna Nilsdotter, født 1853, død 1926

Barn:

1. Wilhelmina Svensson, født 1877, død 1923
 - g. Kristian Olaf Olsen, født 1878, død 1954, Sandvollen under Stønnerud, Kråkstad/Bekke renna under Ambjørnrud, Kråkstad/Nedre Holshytta under Hol, Hobøl, Norge

Johanna Nilsdotter,

g2 Anders Petter Andersson Lindström, født 1852, død 1935

Barn:

1. Harald Hildebrand Lindström, født 1882, død 1900, Gaterud
2. Johan Gustaf Lindström, født 1886, død 1957, skomaker, Fredrikstad, Norge
 - g. Emma
3. Anders Yngve Lindström, født 1888, død 1910, New York, USA
4. Paul Helmer Lindström, født 1898, død 1989, Gaterud
5. Thea Lindström, født 1893, død ca 1960
 - g. Oskar Tornqvist, født ca 1880, død ca 1963, Brooklyn, New York, USA

Helmer Lindström overtok etter foreldrene, men hans evner og anlegg gikk nok i en helt annen retning enn gårdsdrift, og eiendommen ble etter hvert sterkt forfallen.

Helmer Lindström.

Folk i Svanskog vil huske ham som en original personlighet, men også som levende interessert i lokalhistorie og i sin tid en dyktig spillemann, blant annet på fiolin. Pilgrimsveien til Nidaros gikk i eldre tider gjennom Gaterud, og inspirert av dette komponerte Helmer musikkstykket *Dalbotrampen*.

Han var ugift og døde i 1989, 90 år gammel. Av 43 utarvinger var bare en brorsønn bosatt i Sverige, noe som forteller mye om avfolkingen i vestre Värmland for hundre år siden. I dag bor det ikke lenger noen av den eldste gatersläkta i Gaterud.

Litteratur

Högmer, Carl-Axel: *Svanskog* (1978) og *Svanskog II* (1982). Utgitt av Carl Zakariasson. Ed.

Lagerkranz, Gunnar: *Svenska sjukdomsnamn i gångna tider* (1988). 3:e upplagan. Sveriges Släktforskarförbund. Göteborg.

Utrykte kilder

Dombøker: Tössbo härad.

Kirkebøker: Svanskog, Laxarby, Kråkstad og Hobøl prestegjeld.

Husforhørslengder: Svanskog og Laxarby prestegjeld.

Folketellinger: Kristiania og Kråkstad (1900).

Dokumenter i privat eie.

Jeg har fått en rekke slektsdata fra rundt 1900 av Marianne og Sigge Magnusson. Ellers har jeg mottatt opplysninger av avdøde Nils Paul Edberg i Gaterud og ikke minst Karin Olsson i Strand. Karin er etterkommer av Lars Svensson (1816-1880), og tilhører dermed den eldste gatersläkta.

Arkiv Digital går OnLine

Inscanningen av kyrkböckerna för västra Sverige är nu klar så nær som vissa delar av Älvsborgs län.

De är också klara med Kronobergs län och går vidare med att färdigställa kyrkböckerna för Jönköpings län.

Som vi tidigare informerat om, har Arkiv Digital en bildkvalitet som är vida överlägsen den som SVAR och Genline har.

För att förenkla åtkomsten av materialet, har man valt att lansera AD Online. Tjänsten kommer enligt oppgitt att vara tillgänglig fr o m september. Priset för ett helårsabonnemang kommer att ligga på 1.195 kr. Vill man pröva en månad, kostar det 135 kr. Men det finns också möjlighet att nå tjänsten via Arkivcentrum. Mer information finns att läsa på deras hemsida:

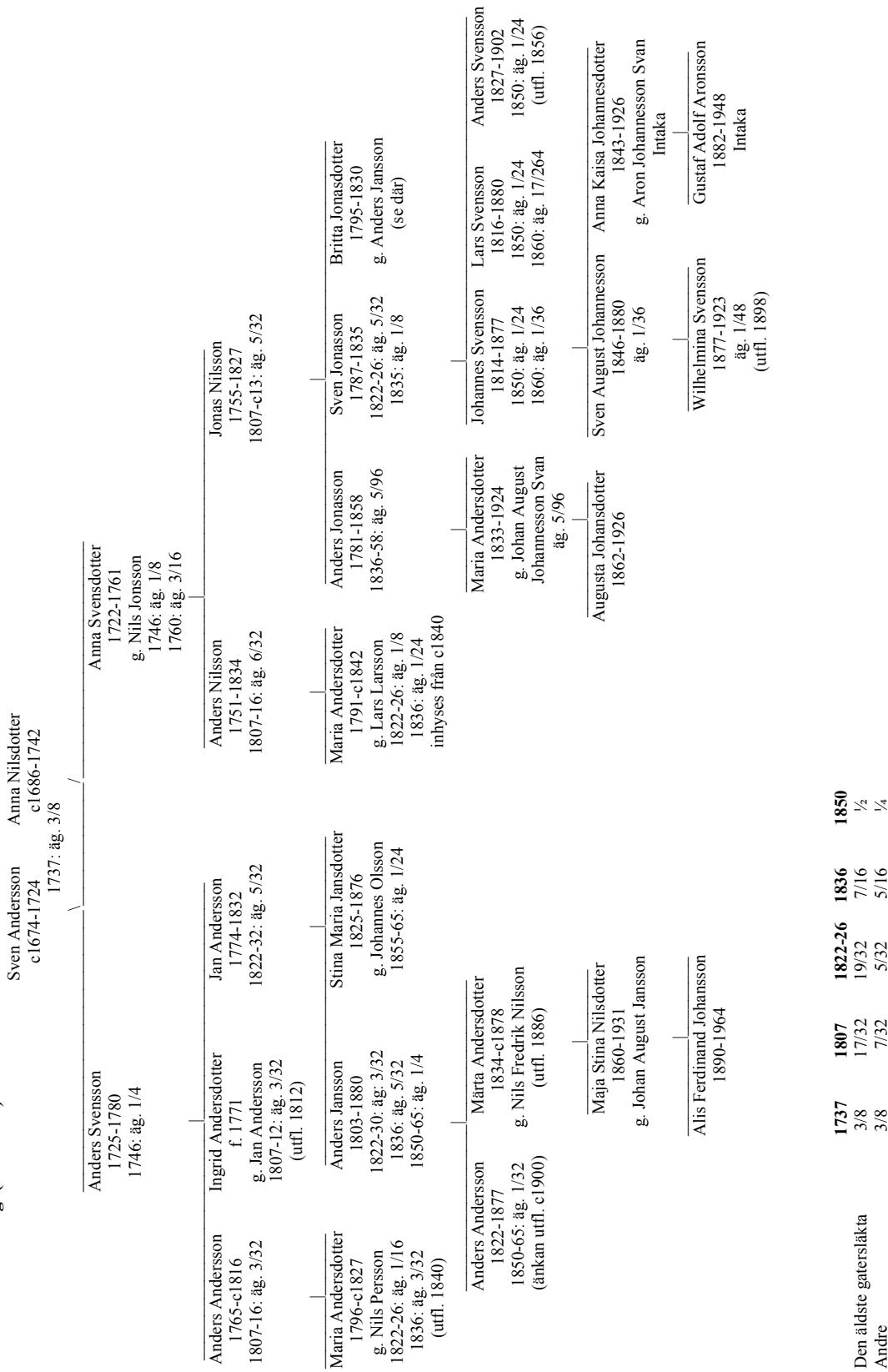
www.arkivdigital.se

Ett försök till jämförelse mellan Genline (överst) och Arkiv Digital.

Det är svært att ge rättvisa till den färgbild som erhålles av Arkiv Digital.

DEN ÄLDSTE GATERSLÄKTA
 Gaterud i Svanskog (mantal $\frac{3}{4}$)

Sven Anderssons og Anna Nilsdotters etterslekt. Oversikten er begrenset til etterkommere som har vært bosatt i Gaterud.

Vaktavlösning - avgående

I sommar har vi haft vaktavlösning när det gäller arbetet med den grafiska utformningen av tidningen. Anette Carlsson, som haft ansvaret under de senaste åtta åren, har klivit av och Olle Andersson har klivit på. Med anledning av detta har jag ställt några frågor till dem båda.

Jag träffar Anette på hennes arbetsplats – biblioteket i Karlstad.

”När du tog över layoutarbetet, var tidningen inne i en svår situation.”

Ja, det stämmer. Harald Persson, som var min företrädare, gick bort mitt under arbetet med nr 1 1998. Elisabeth Thorsell hoppade då in och

räddade det numret. Samtidigt blev jag tillfrågad av styrelsen om jag kunde ta över. Och jag hade svårt att tacka nej, för jag visste att alternativet skulle innebära stora kostnader för föreningen.

”Hade du någon erfarenhet av grafiskt arbete?”

Nej, jag fick sätta mig ner och läsa handböcker och pröva mig fram. En viktig förutsättning var dock att jag i botten har en utbildning som systemerare. Vid den tidpunkten hade jag också sjösatt föreningens första hemsida på Internet. Ett arbete som sedan fortsatte med en stor omarbetning av layouten under 2001.

”Vilken enskild händelse har varit mest positiv i ditt arbete?”

Tveklöst vår jubileumsbok ”Anor och anekdoter”, som utkom 2003. Jag hade ansvaret för redigering och layout. Det var verkligen en utmaning samtidigt som jag hade många positiva kontakter med skribenterna.

”Nu får du ju en del tid över. Vad har du närmast på dagordningen?”

Mitt problem under de senaste

åren har varit att mitt föreningsengagemang tagit all tid från mitt släktforskande. Därför beslöt jag ifjol att hoppa av från förbundsstyrelsen och styrelsen för VSF samt kommittén för Rötterrådet.

Det mest närliggande projektet är, att tillsammans med Sigvard Boström slutföra registret över födde i Väse socken. Det är nu uppe i närmare 20.000 poster och vi hoppas vara färdiga med den första delen (1678-1750) någon gång omkring årsskiftet.

Samtidigt arbetar jag med en sockengenealogi och försöker sammanställa alla som bott i Väse socken fram till 1750 familjevis. Den databasen kommer att presenteras i ett Disgenformat och omfattar förvarande 5.000 poster. Och när den är klar – om några år – skall jag fördjupa mig ytterligare i min egen släkt.

”Då återstår bara för mig att tacka för ett gediget arbete med VA under åtta år.”

Åke Hörnqvist

Vaktavlösning - pågående

Olle Andersson, som nu tar över ansvaret för tidningens grafiska utformning, är nybliven pensionär. De senaste dryga 20 åren har Olle arbetat på Swedish Radio Supply i Karlstad och basat för deras försäljning och marknadsföring.

”Var kom dina grafiska kunskaper in i bilden?”

Eftersom jag alltid varit intres-

serad av datorer, blev det så i början att jag lade ner en del arbete på utformningen av företagens kataloger, bruksanvisningar och annonser. De uppgifterna blev så småningom så omfattande att vi anställde en person som enbart sysslade med grafisk formgivning.

”Hur halkade du in på släktforskningen?”

Som många med mig blev jag intresserad av släktforskning ”för sent”, dvs först efter att mina föräldrar och svärföräldrar gått ur tiden. 2004 åkte jag upp till Leksand och deltog i en av deras grundkurser. Och där fick jag några riktiga ”aha-upplevelser”. Bl a att mina morföräldrar inte alls var mina riktiga morföräldrar. Källorna visade att min biologiska mormor avled när min mor var bara 3 år och att hon blev adopterad av ett barnlöst

par, mina ”morföräldrar”.

En viktig förutsättning för mitt forskande har varit Genlines utveckling, eftersom min och min hustrus släkt är utspridd över Sverige men med en viss koncentration till Medelpad, Västergötland och Skåne.

”Vilka intressen har du utöver släktforskning?”

Jag hjälper hembygdsföreningen i Nyed (Molkom) med att bygga upp ett fotoarkiv med allt vad det innebär av hantering av bilder såväl på papper som på glasplåtar samt inscanning av dito. Samtidigt fungerar jag som deras tekniska support. Jag har inte heller helt släppt kontakten med min förre arbetsgivare. Några dagar i månaden hjälper jag dem att producera bruksanvisningar.

Åke Hörnqvist

SLÄKTFORSKARDAGARNA - HALMSTAD

Värmlands Släktforskarförening ställer ut. Här är större delen av bemanningen: Hans Olsson, Lenah Hedin, Jens-Åke Nilsson och Gunnar Jonsson.

Några bilder från Halmstad (pressläggning inom kort).

Som vanligt ställde föreningen ut i samband med släktforskar dagarna som i år ordnades med den äran av Hallands Genealogiska Förening.

Ett stort antal utställare, många besökare och intressanta föredrag bidrog till ett lyckat resultatet.

Arkivcentrum representerades av Catarina Nordqvist och Petra Berglund

Emigrantregistret fullbordade det Värmländska inslaget.

2008 ÅRS SLÄKTFORSKARDAGAR MALMÖ AUG 29-30-31

Malmö släktforskarförening har av förbundet fått uppdraget att stå som arrangör för 2008 års släktforskar dagar sista helgen i augusti 2008 i Malmö. Arrangemanget planeras och genomförs i samarbete med närliggande släktforskarföreningar och Skånes Genealogiska förbund.

Temat för släktforskar dagarna är 1658. Detta år är det mest omvälvande i Nordens historia genom freden i Roskilde (350 år sedan). Sverige blev mycket större och Danmark nästan halverades. Bland annat blev Skåne, Halland, Bohuslän och Blekinge nu svenskt. Vi skall belysa vad detta innebar för man och kvinna, för rik och fattig.

Boktips

Per-Ola (Pelle) Räf:
Orglar och organister i Karlstads stift t o m 1869.
Stiftshistoriska sällskapet i Karlstad skriftserie nr 6. Skara 2007. ISBN 978-91-633-0908-3. 544 sidor, inbunden, illustrerad. Ort- och personregister. För mer information och beställning, kontakta författaren tel. 0511-62370.

För fyra år sedan kunde Pelle Räf, pensionerad bibliotekarie bosatt i Axvall i Västergötland, presentera en bok om organister och orglar i Skara stift t o m 1857. De år som förflutit sedan dess så har Räf varit en trogen gäst i Arkivcentrums forskarsal i Karlstad, men också i andra forskarsalar. I juni 2007 kunde han presentera en uppföljare till boken om Skara stift.

Boken om orglar och organister i Karlstads stift är resultatet av ett mycket djuplodande forskningsarbete, där ingen möda lämnats ospard för att få fram uppgifter om orglars disposition och tillkomsthistoria,

liksom om organisternas bakgrund, studier och familjeförhållanden.

Visst har det funnits en hel del tryckt litteratur att konsultera, som hembygdsböcker och böcker om orglar och orgelbyggare, men en stor del av uppgifterna i boken bygger på ren grundforskning i kyrkoarkivens olika serier men också från andra arkiv. Talrika notiser har hämtats från tidningar och tidskrifter, även om Räf i inledningen menar att excerperingen av dessa gjorts ”slumpmässigt”. Så har också resultatet blivit mycket gediget.

I jämförelse med andra stift så dröjde det innan Karlstads stifts kyrkor fick orglar. 72 kyrkor faller inom ramarna för Räfs arbete, dvs att kyrkan hade orgel och därmed organist 1869. Det innebär att det bara i omkring hälften av kyrkorna fanns orglar. Några orglars historia skiljer sig från andra.

Den första orgeln i Karlstads stadskyrka, då ännu inte domkyrka, byggdes kring år 1640 av Per Jönsson från Skänninge. Även i stadskyrkorna

i Kristinehamn och Filipstad fanns orglar redan på 1600-talet, medan Åmåls kyrka fick sin första orgel 1820. Nedre Ulleruds första orgel förfärdigades och skänktes testamenteriskt av biskop Daniel Herweghr 1789. Stiftets äldsta spelbara orgel är kororgeln i Nyed, byggd 1707. Annars är det vanligt att kyrkorna fick orglar från 1840 och framåt. Namn som är vanliga bland orgelbyggare under denna tid är bröderna Söderling i Göteborg och Setterquist i Örebro.

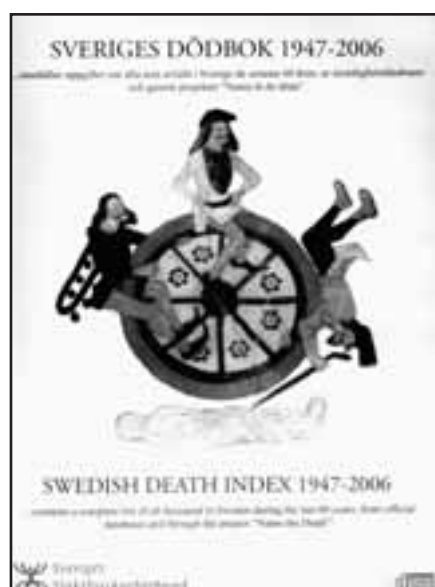
Organisternas ursprung är mycket blandat. På många håll kom organisttjänsten att förenas med klockartjänsten. Många organister är begåvade bondsöner som fått möjlighet att förkovra sig, andra kommer från musikfamiljer av svenskt eller utländskt (framför allt tyskt) ursprung.

Den första kvinnliga organisten i stiftet var Charlotte von Schéele, dotter till bergmästaren Frans Adolf von Schéele, den välkände initiativtagaren till bergsskolan i Filipstad. Charlotte von Schéele valdes 1864 ”enstämmigt” till organist i födelsestaden. Hon behöll tjänsten till 1871 då hon fick motsvarande tjänst i Hedvigs kyrka i Norrköping. Senare i livet var hon lärare vid Kjellbergsska flickskolan i Göteborg.

Stifts-, person- och lokalhistoriskt intresserade liksom musikhistoriker har genom Räfs bok en verklig guldgruva att ösa ur. Personregistret gör det enkelt att finna vad man söker, och även om man inte göra något fynd vid första försöket så är det en fantastisk uppslagsbok att använda. Annars kan man låta sig förnjöjas av att läsa om organisternas öden och äventyr!

Carl-Johan Ivarsson

Nu kan du beställa Sveriges Dödbok 4

Version 4 av Sveriges dödbok, omfattande samtliga avlidna 1947-2006, är klar och finns i lager.

Jämfört med den tidigare versionen är version 4 kompletterad med de över 350.000 avlidna under 1950- och 60-talen som saknade namn, adresser och födelseförsamling. Dessutom är de resterande 85.000 avlidna under åren 1947-49 inmatade. Den förra versionen var bara färdig till 60 procent för den tiden. Och därutöver finns alla de 275.000 som avlidit åren 2004-2006 med.

Skivan beställes hos Rötterbokhandeln. Priset är 495 för medlemmar i en förening och 595 för övriga.

Ur andra medlemsblad

Värmlänningar

Boden-Anan 2007:2 (Boden Överluleå ForskarFörening)
Släktband mellan äldre lantmätare i Norrbotten av *Georg Palmgren*: bl a överlantmätaren Sigvard Bergsjö f 1890 och Henrik Adolf Widmark som blev landshövding i Värmland 1855.

Genealogen 2007:1 (Norsk Slekthistorisk Forening)
Lars Nilsen (1841-1930) den enarmede lærer i Søgne: Lars Nilsson var född på Norra Vålåsen i Grums. Anna Olsdatter – en inflyttad svenske til Østfold i 1864: hon var född i Hajom, Holmedal.

Medlemstidning nr 58 (Lulebygdens Forskarförening)
Biskopen och hans okända dotter av *Leif Larsson*: Biskop Olof Bergqvist i Luleå var född 1862 i Östra Furtan, Brunskog.

Släktforskaren nr 103 (Västerbergslagens Släktforskare)
Skogsfinsk förgrening av *Christina Norlander*.

Släkthistoriskt Forum 2007:2 (Sveriges Släktforskarförbund)
Gravstenen minner om prästen i Nor av *Bertil Olsson*.

Släkt-Trädet 2007:1 (Nordvärm-lands Släktforskarförening)
Från vallpojke i Vitsand till biskop i Amerika av *Carl-Erik Måwe*. Antavla för Erik Nilsson född 1850 i Vägsjöfors. Gruvdriften i Storgruvan i Mangen. Präster i Sunne.

Övrigt

Diskulogen nr 77 (Föreningen DIS)
Genline knyter ihop släkt- och bygdeforskning av *Bernt Stenmark*. Nya funktioner i Disbyt av *Olof Cronberg*.

Hallandsfarares Information nr 76 (Hallands Genealogiska Förening)
Apropå diskussion om barn födda utom äktenskap av *Kerstin Jonmyren*. Gengångare på nytt sätt av *Patrik Hallberg* (om gentekniken som gett släktforskaren nya verktyg).

Slekt og Data 2007:1 (DIS-Norge)
Slektsforum – DIS-Norges møtesplass på Internett av *Espen Berg och Jan Eri*.

Släkthistoriskt Forum 2007:2 (Sveriges Släktforskarförbund)
Bengt Olof satte kartan i centrum av *Hans Egeskog*. Landshövingeberättelser ger mer kött på benen av *Love Janson*. Gratis kyrkboksmaterial – men bara om du forskar i södra Sverige av *Hans Egeskog*. Hamburg Liverpool Quebec. ”Nya” passagerarlistor på nätet av *Ted Rosvall*.

Släkthistoriskt Forum 2007:3 (Sveriges Släktforskarförbund)
Vårbarn eller höstbarn av *Örjan Hedenberg*. Miljoner poster i SVARs databaser av *Hans Egeskog*.

Svensk Genealogisk Tidskrift 2007:1 (Svenska Genealogiska Samfundet)
Landsbygdsbebyggelsen i arkiven – källor och källkritik av *Göran Ulväng*.

Bo Lindwall - årets Örnbergpristagare

Victor Örnbergs hederspris 2007 går till Bo Lindwall, Södertälje. Priset delades ut vid Släktforskardagarna i Halmstad.

Bosse är en mycket flitig släktforskare, specialist bl. a på de svårfångade resandesläkterna. Han har flitigt publicerat sig, senast med en monumental presentation av befolkningen i Ulrika socken.

Under flera år var han föreståndare för Släktforskarnas Hus i Leksand samt representant för släktforskningsprogrammet Holger. Just nu arbetar han med en sammanställning över östgötska riksdagsmän och deras släkt.

Källa: ÖGF-lövet nr 89, juni 2007

Bo Lindwall i sin rätta miljö.
Foto: Elisabeth Thorsell

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

820. Jag söker föräldrarna till min morfars farfars mormors mor,

Ingrid Olofsdotter Ekelund. Hon gifte sig i Holerud, Nedre Ullerud 1723 20/6 med Simon Andersson Beckelin f 1697 27/5 Holerud, Nedre Ullerud. Hon var piga på Holerud före vigseln.

De fick fyra barn (enl födelseboken) det första Maria, 1726 25/11, på Norra Mon i Nedre Ullerud faddrar vid födseln: Inspektoren Jacob Robsahm (Småris, N Ullerud- bruksinspektör Mölnbacka) och Smeden? Anders Johansson, Madam Anna Christina Risell, Catharina Andersdotter i Mölnbacka. Maria, g m snickaren Anders Hellgren, dör i Lidköping 1779 4/12 där anges hennes föräldrar: "Simon Andersson och Ingrid Olofsdotter Ekelund - 52 år gammal"

De följande barnen föddes i Holerud, Nedre Ullerud -

Anders f 1732 14/5, fabrikör Lidköping, gm Barbro Strandman, Ekeby och Olof f 1735 29/5, klensmed - urfabrikör Stockholm?) och Cathrina 1737 3/9 gm sämskmakaren Johannes Kullander, Lidköping.

Efter det sista barnets födelse flyttar de till Lidköping och Ingrid Olofsdotter Ekelund dör i Lidköping 1766 20/12 "Ingrid Ekelund från Wermland 73 år" (dödboken Lidköping). Det innebär att hon ska vara född omkring 1693.

Den Olof Ekelund som var gift med Britta Kjellin var enligt uppgift 56 år vid dödsfallet 1736, vilket ger ett födelseår på omkring 1679, vilket omöjliggör honom som far.

Tacksam för information om någon stött på henne någonstans eller har någon förklaring till varför hon kallar sig Olofsdotter Ekelund.

Med vänlig hälsning,

Lena Edenström
Floragatan 5
114 31 Stockholm

Nr 133

Detta är en antavla för min man Nils Prånge. Hans anor kommer från Norra Råda, Munkfors, Ransäter, Övre Ullerud, Nedre Ullerud och Sunne.

Hans mest omskrivna ana är Lång-Kristoffer Havuinen från Sundsjögården, Motjärnshyttan.

Inger Prånge
Olsätersgatan 60
654 68 Karlstad
inger.prange@comhem.se

VÄRMLANDSRÖTTER

Har du kört fast i X socken ?

Gå in på vår hemsida, klicka på "Lokalombud". Han/hon kan kanske hjälpa dig att komma vidare.

www.genealogi.se/varmland/

Gammelvala i Brunskog 2007

Lokal organisatör Sven Haage

Brunskogs hembygdsförenings sedvanliga stora publikdragande sommarevenemang ägde i år rum den 21-28 juli. Liksom tidigare år deltog Värmlands Släktforskarförening med bokbord, dator och rådgivning i släktforskning – något som arrangörerna verkar uppskatta. Det är tack vare vårt lokalombud Sven Haages stöd och engagemang som denna satsning kunnat genomföras. Glädjande var också att flera medlemmar utanför styrelsen ställde upp som funktionärer.

Som extra dragplåster, vilket fick folk att stanna till framför vårt bord, tjänade en antavla för en viss välkänd och hoppfull ung herre bördig från Forshaga - gissa vem! När folk väl fångats in på detta sätt så kunde en hel del trevliga samtal inledas. Många

trodde att vi bara kunde svara på frågor om Värmland, men när vi berättade att vi bland mycket annat hade Sveriges befolkning och Sveriges dödbok i vår medhavda dator så växte intresset och frågor ställdes. På så sätt kunde vi hjälpa flera besökare att reda ut en del frågetecken de hade om sin släkt. Det var också ett påfallande stort antal norrmän som intresserade sig för vår verksamhet.

Slutomdömet är att Gammelvala är en utmärkt kanal för att sprida kunskap om släktforskning och göra PR för både vår förening och Sveriges Släktforskarförbund.

Lars Gunnar Sander

Antavla nr 133	Upprättad för Nils Prånge, f 10/4 1927 i Hagalund, Munkfors(S)					Alla orter i (S) län
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, <u>fär</u>	Pettersson	Persson, Petter. Båtkarl	Larsson, Per. Bonde	Olofsson, Lars. Soldat	27/9 1768, Sunnemo - 1/12 1841, Ransäter	
Pettersson	Petter Gustaf	f. 25/10 1833, Ransäter, Ransätersk.	f. 24/8 1801, Sunnemo - 1864, Ransäter	Olofsdotter, Marit	26/5 1769, Ransäter - 8/2 1843, Ransäter	
Karl Georg	Smed	d. 11/3 1894, Ransäter, Tallåsen	Persdotter, Stina	Nilsson, Peter	14/1 1776, Varnum - 4/2 1815, Varnum	
Stålsynare	f. 19/3 1863	g. 26/12 1862, Ransäter	8	Jonsdotter, Stina	5/9 1780, Varnum - 14/3 1858, Varnum	
f. 27/7 1893	Ransäter, Munkebol	Olstdotter, Anna	Nilsson, Olof. Brukare	Larsson, Nils. Bonde	8/10 1762, Ransäter - 17/4 1820, Ransäter	
Ransäter, Forsnäs	d. 12/1 1907	f. 28/3 1840, Ransäter, Munkerud	23/1 1797, Ransäter - 1864, Ransäter	Olofsdotter, Katharina	4/3 1770, Ransäter - 12/9 1836, Ransäter	
d. 5/12 1974	Ransäter, Munkfors	d. 1896, Ransäter, Tallåsen	9	Nilsson, Olof. Bonde	2/6 1755, Ransäter - 28/8 1830, Ransäter	
Munkfors	g. 9/3 1889, Ransäter	4	18/7 1797, Ransäter - 1866, Ransäter	Olofsdotter, Katharina	1/12 1757, Ransäter - 12/1 1822, Ransäter	
g. 1/12 1923	Andersdotter	Nilsson, Anders. Valsare, fritorpäre	Nilsson, Nils. Torpare, jordbrukare	Nilsson, Nils. Dagkarl	2/5 1753, Ö Amtervik - 10/1 1803, Ransäter	
N Råda	Kristina	f. 13/8 1830, Ransäter, Munkfors	23/12 1784, Öe Ullerud - 1854, Ransäter	Olofsdotter, Britta	1755, Öe Ullerud - 12/2 1812, Ransäter	
<u>Nr 1, ansökare</u>	f. 25/12 1865	d. 15/11 1888, Ransäter, Munkfors	Persdotter, Anna	Kaspersson, Per	18/11 1763, N Råda - 1818, N Råda	
Prånge	Ransäter, Munkfors	g. 18/9 1859, Alster	10	Persdotter, Lisken	28/5 1763, N Råda - 1/12 1838, N Råda	
<u>Nils Rune Ingemar</u>	Ransäter, Munkfors	Svensdotter, Lovisa	Svensson, Sven. Torpare	Olsson, Sven. Klensmed	1739, Färnebo - 8/2 1802, Färnebo	
Försäljare	d. 22/2 1899	f. 27/5 1836, Alster, Forsnäs S	7/1 1791, Färnebo - 21/2 1864, Alster	Ersdotter, Katharina	4/9 1753, Färnebo - 31/7 1822, Färnebo	
f. 10/4 1927	Ransäter, Forsnäs	d. 25/6 1918, Munkfors	11	Olofsson, Sven. Bonde	22/9 1756, Alster - 20/1 1838, Alster	
Munkfors, Hagalund	5	11	1797, Alster - 23/5 1869, Alster	Petersdotter, Ingrid	23/8 1761, Alster - 27/4 1826, Alster	
	Jansson	Persson, Jan. Tumbindare, torpare	Persson, Per. Torpare	Karlsson, Per. Torpare	15/9 1766, Ekshärad - 4/1 1816, Ekshärad	
g. 8/6 1957	Anders Gustaf	f. 18/4 1830, N Råda, Skymnäs Ö	16/12 1796, Ekshärad - 1885, N Råda	Bengtsdotter, Annika	5/4 1767, Ekshärad - 21/12 1828, Ekshärad	
Karlstad	Skomakare	d. 15/7 1910, N Råda, Skymnäs Ö	Persdotter, Karin	Jönsson, Per. Nybyggare	1758, Lysvik - 23/1 1837, Lysvik	
Thunell	f. 15/1 1862	g. 27/11 1859, Ransäter	12	Jonsdotter, Ingeborg	19/10 1762, Lysvik - 27/10 1837, Lysvik	
Stina Inger	N Råda, Skymnäs Ö	Andersdotter, Kajsa	Jonasson, Anders. Brukare	Andersson, Jonas. Brukare	21/3 1766, Sunne - 18/4 1824, Sunne	
f. 26/6 1931, Järnskog	d. 18/12 1934	f. 14/3 1838, Ransäter, Ransäterstorp	25/5 1796, Sunne - 3/7 1870, Ransäter	Matsdotter, Marit	1762, Sunne - 1/11 1838, Sunne	
<u>Nr 3, mor</u>	N Råda, Risäter	d. 2/1 1918, N Råda, Skymnäs Ö	Nilstdotter, Maria	Persson, Nils. Bonde	6/9 1775, Sunne - 1852, Sunne	
Jansson	g. 10/8 1895, N Råda	6	13	Ersdotter, Maria	24/7 1780, Ö Amtervik - 1817, Sunne	
Annie Maria	Persdotter	Jansson, Per. Torpare, kyrkvärd	Jansson, Jan. Torpare	Jansson, Jan	25/4 1779, Sunnemo, Duvnäs	
f. 29/3 1897	Maria Stina	f. 3/9 1833, N Råda, Storheden	12/2 1809, N Råda - 1871, N Råda	Håkansdotter, Anna	25/9 1783, N Råda - 3/12 1809, N Råda	
N Råda, Risäter	f. 17/12 1858	d. 21/4 1891, N Råda, Risäter	Persdotter, Anna Maria	Persson, Per. Reservkarl	25/1 1780, N Råda - 19/11 1857, N Råda	
d. 5/3 1962	N Råda, Risäter	g. 1/1 1858, N Råda	14	Esbjörnsdotter, Lisa	4/2 1782, N Råda - 20/9 1821, N Råda	
Munkfors	d. 18/8 1922	Persdotter, Britta Kajsa	Nilsson, Per. Torpare	Persson, Nils. Torpare	3/5 1764, N Råda - 15/9 1831, N Råda	
	N Råda, Risäter	f. 10/12 1830, N Råda, Risäter	21/9 1788, N Råda - 1858, N Råda	Persdotter, Britta	14/5 1768, N Råda - 21/3 1798, N Råda	
	N Råda, Risäter	d. 23/3 1902, N Råda, Risäter	Lidfäldt, Stina Pettersdotter	Lidfäldt, Petter Persson. Korpral	1756, Ne Ullerud - 1831, Sunnemo	
26/7 2007	7	15	4/5 1788, Sunnemo - 1866, N Råda	Jansdotter, Stina	1758, St Kil - 29/11 1835, Sunnemo	

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. Medlemmar får 10% rabatt på föreningens egna publikationer, markerade med *. Ange ditt medlemsnummer när du beställer. För angivet pris tillkommer porto. Alla order faktureras, vilket gör att person- och telefonnummer måste anges vid beställningen. Vi rekommenderar beställning via e-post till vsff@telia.com eller i brev till sekreteraren. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Uytt från
VÄRMLANDS
SLÄKTFORSKARFÖRENING

**Register till Övre
Ullerud**

Registrerat av
Jens-Åke Nilsson

Vigde 1671-1935.
4011 poster. 301 sidor A4.
7 sorteringar. 210:-*

Döde. 11344 poster.
481 sidor A4 i 2 delar.
5 sorteringar
1671-1821 190:-*
1822-1935 190:-*

Register och avskrifter

Bogen

Carl-Johan Ivarsson

Fb, Vb, Db 1850-1920 225:- *

Botilsäter

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1721-1920..... 225:- *

Vigde 1721-1920 110:- *

Döde 1721-1920 140:- *

Bro

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1692-1835..... 225:- *

Födde 1836-1920..... 225:- *

Vigde 1692-1920 150:- *

Döde 1689-1920 190:- *

Brunskog

Rolf Brodin

Husförhör 1760-1763 50:- *

Sven Haage

Födde 1688-1815..... 275:- *

Födde 1816-1865..... 275:- *

Födde 1866-1930..... 275:- *

Vigde 1691-1930 225:- *

Döde 1691-1845 195:- *

Döde 1846-1930 195:- *

Ekshärad

Mats Hellgren

Födde 1665-1722..... 200:- *

Födde 1723-1799..... 140:- *

Förs. bok 1665-1750 200:- *

Eskilsäter

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1688-1920..... 225:- *

Vigde 1688-1920 100:- *

Döde 1688-1920 125:- *

Fryksände

Knut Malmström

Födde 1707-1765..... 225:- *

Glava

Arbetsmarknadsprojekt i Arvika

Födde 1696-1817..... 220:- *

Födde 1818-1872..... 220:- *

Födde 1873-1920..... 220:- *

Vigde 1699-1920 175:- *

Döde 1696-1920 240:- *

Gunnarskog

Carl-Johan Ivarsson

Vigde 1688-1920 225:- *

Födde 1688-1799..... 225:- *

Födde 1800-1842..... 225:- *

Födde 1843-1871..... 225:- *

Födde 1872-1920..... 225:- *

Döde 1688-1843 225:- *

Döde 1844-1920 225:- *

Huggenäs

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1744-1920..... 175:- *

Vigde 1761-1920 90:- *

Döde 1761-1920 100:- *

Högerud

Rune Hansson, Varberg

Födde 1689-1920..... 175:- *

Vigde 1697-1920 75:- *

Död 1689-1920 100:- *

Kila

Gunnar Jonsson

Födde 1640-1817..... 225:-

Födde 1818-1900..... 225:-

Vigde 1689-1900 120:-

Bouppt. 1744-1859 60:-

Lysvik

Arne och Moira Linnarud

Fb, vb, db 1692-1793 350:-

fb, vb, db 1793-1821 250:-

Millesvik

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1688-1920..... 165:- *

Vigde 1688-1920 70:- *

Döde 1688-1920 100:- *

Norra Råda

Mats Hellgren

Födde 1725-1769..... 140:- *

Ny

Arbetsmarknadsprojekt i Arvika

Födde 1688-1840..... 200:- *

Födde 1841-1920..... 200:- *

Vigde 1688-1920 145:- *

Döde 1688-1920 190:- *

Utnyttja din medlemsrabatt!

Medlemmar får 10% rabatt på alla publikationer som ges ut av föreningen, markerade med *.

Stavnäs*Jan Thimberg*

Födde 1687-1775.....	170:- *
Födde 1776-1850.....	200:- *
Födde 1851-1920.....	225:- *
Vigde 1687-1920	225:- *
Döde 1687-1820	225:- *
Döde 1821-1920	225:- *

Sunne*Margit Olsson och Arne Linnarud*

Fb, Vb, Db 1669-1736	300:-
Fb, Vb, Db 1737-1758	300:-
Fb, Vb, Db 1759-1774	300:-
Fb, Vb, Db 1775-1793	350:-

Södra Ny*Framtidshuset i Säffle/Reliken*

Födde 1738-82, 1823-1920	190:- *
Vigde 1739-1920	110:- *
Döde 1739-1920	125:- *

Tveta*Framtidshuset i Säffle/Reliken*

Födde 1687-1829.....	165:- *
Födde 1830-1920.....	165:- *
Vigde 1730-1766, 1778-1920 ..	100:- *
Döde 1687-1920	170:- *

Vitsand*Framtidshuset/Reliken, Säffle*

Födde 1824-1869.....	175:-*
Födde 1870-1920.....	175:-*
Vigde 1824-1920	95:-*
Döde 1824-1920	140:-*

Väse*Anette Carlsson och Sigvard Boström*

Vigde 1683-1930	300:- *
-----------------------	---------

Älgå*Arbetsmarknadsprojekt i Arvika*

Födde 1688-1835.....	225:- *
Födde 1836-1924.....	225:- *
Vigde 1688-1920	125:- *
Döde 1687-1920	160:- *

Ölserud*Arbetsmarknadsprojektet Cresco*

Födde 1754 - 1920.....	225:- *
Vigde 1754 - 1920	60:- *
Döde 1754 - 1920	100:- *

Östmark*Kerstin Risberg*

Födde 1765-1820.....	240:- *
----------------------	---------

Ortregister*Gunnar Jonsson*

Värmland (2:a utgåvan)	70:- *
Dalsland (2:a utgåvan)	45:- *

Värmländska Antavlor 1-50

Antavlor publicerade i VärmlandsAnor 1990-1997.

.....	140:- *
-------	---------

Värmländska Antavlor 51-100

Antavlor publicerade i VärmlandsAnor 1997-2004.

.....	90:-*
-------	-------

Arbetsvandringar Värmland**Härjedalen**

under 1800-talet

.....	100:- *
-------	---------

Roger Alderstrand o ABF Härjedalen

Litteratur

Anor och anekdoter

Värmlands Släktforskarförenings jubileumsbok 2003. 25 författare skriver om släktforskning och Värmland ...

.....	100:- *
-------	---------

En kyrkoherdes vardag**Ekshärad 1700-1758***Mats Hellgren*

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården.

.....	150:- *
-------	---------

Wermlandslegten Ekelund*Leif Robertson 2003.*

”Slegtbeskrivning öfver Wermlandslegten Ekelund och dess förgreningar 1500-2000”. 411 sidor, A4, illustrerad, personregister.

.....	250:-*
-------	--------

Kvarnarna vid Rottnafallen*Eric Sundell*

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar. Andra utgåvan 2003. 110 sidor, personregister.

.....	110:- *
-------	---------

Ölme Härads Dombok**1629 - 1650***Axel Em. Löf*

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härader, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid.

.....	200:- *
-------	---------

Torp och ödegårdar i**Huggenäs***Gunnar Jonsson m.fl.*

86 sidor A4.....	100:-*
------------------	--------

Torp och ödegårdar i Ölserud*Maj Olsson m.fl.*

58 sidor A4.....	60:- *
------------------	--------

Torp i Botilsäter*Britta Johansson m.fl.*

47 sidor A4	50:- *
-------------------	--------

CD

**Värmlands och Dalslands
ortsregister**

2579 ortnamn i Dalsland och 5532 i Värmland samt socken- och häradskartor Excel. Excel viewer ingår.

.....	80:- *
-------	--------

Boställen i Säffle kommun*Sven Johansson*

Över 7000 namn på herrgårdar, gårdar, torp, backstugor och andra bostadshus. Excelformat.

.....	90:-
-------	------

Medlemstidningar**1984-2001**

78 medlemstidningar i PDF-format. Man kan söka efter specifika ord i ett eller flera/alla nummer.

På CD:n finns förutom tidningarna version 7.0 av Acrobat och en del bonusmaterial.

.....	100:- *
-------	---------

Övrigt

Antavleblanketter

A3, 6 generationer, 5-pack

.....	15:-
-------	------

Nytt från VSF 1984-1991

hel årgång

.....	75:-
-------	------

VärmlandsAnor 1992-1998

per nummer

.....	30:- *
-------	--------

hel årgång.....

.....	100:-
-------	-------

VärmlandsAnor 1999-2004

per nummer

.....	40:- *
-------	--------

hel årgång.....

.....	120:-
-------	-------

VärmlandsAnor 2005-

per nummer

.....	45:- *
-------	--------

hel årgång.....

.....	140:-
-------	-------

HÖSTENS PROGRAM 2007

Fikaträff – kommande aktiviteter

Tisdagen 4 sept kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Diskussion om innehållet mm i föreningens medlemsträffar. Utbyte av släktforskningserfarenheter

Inledare och kontaktperson är

Lars-Gunnar Sander tfn 054-87 27 54

Torpinventering

Torsdagen 13 sept kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Information och diskussion om hur man genomför en torpinventering

Kontaktperson K-G Lindgren tfn 0533-14 124

Torpinventering

Torsdagen 20 sept.

Exakt tidpunkt och plats meddelas den 13 sept

Praktisk tillämpning av torpinventering

Kontaktperson K-G Lindgren tfn 0533-14 124

Vi forskar vidare

Torsdagen 4 okt kl 1900

Edberg-salen, Arkivcentrum

Petra Berglund informerar om vilka nya möjligheter som tillkommit på arkivet för släkt- och bygdeforskning

Kontaktperson K-G Lindgren tfn 0533-14 124

Fikaträff - domböcker

Torsdagen 18 okt kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Information och diskussion om forskning i domböcker

Inledare och kontaktperson är

Lars-Gunnar Sander tfn 0533-14 124

Arkivens dag

Lördagen 10 nov

Vi medverkar i arkivens dag med bokbord och släktforskarhjälp mm

Kontaktperson Hans Olsson tfn 054-87 29 93

Fikaträff

Torsdagen 22 nov kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Allmän diskussions och erfarenhetsutbyteskväll

Kontaktperson Margareta Modén tfn 054-56 07 58

Våra släktforskarprogram

Torsdagen 6 dec kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Information om DISGEN och Min Släkt

Kontaktperson Jens-Åke Nilsson 054-56 47 83

Fikaträff – Varför jag släktforskar

Torsdagen 13 dec kl 1900

Almqvist-salen, Arkivcentrum

Eva Lejrin delger oss sina erfarenheter mm som ny släktforskare.

Kontaktperson Eva Lejrin tfn 054-15 12 97

Eget fika gäller för samtliga träffar

78 medlemstidningar på CD3

Som en medlemsförmån finns nu årgångarna 1984-2001 av vår tidskrift tillgängliga på vår hemsida i PDF-format.

Nu har vi tagit fram en CD med årgångarna 1984 - 2003. Förutom i vanligt Acrobat-format finns även en mapp med samma nummer bearbetade med textigenkänningsverktyg. Detta innebär att man kan söka efter specifika ord i ett eller flera/alla tidningar.

På CD:n finns förutom tidningarna Version 7.0 av Acrobat

Bonusmaterial:

Inscannad version av Erik Fernow, "Beskrifning öfver Värmland" 560 s.

Plug-in DjVu, svensk version (behövs för att med WEB-läsare kunna läsa Fernow).

Pris 100:- * exkl. frakt.

* Medlemsrabatt 10%